

OP-Asuntoluottopankki Oyj:n toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus	2	Tilinpäätös	
Yleiseen liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen vakuudet	2	Tuloslaskelma	13
Yhteenliittymän keskinäinen vastuu	3	Laaja tuloslaskelma	13
Vakavaraisuus	4	Tase	14
Tunnuslukujen laskentakaavat	6	Oman pääoman muutoslaskelma	15
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	6	Rahavirtalaskelma	16
Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta	8	Liitetaulukot	18
Vastuullisuus	10		
Henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät	10		
Hallinto	13		
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	14		
Näkymät	12		
Hallituksen esitys voitonjaosta	12		

Hallituksen toimintakertomus

OP-Asuntoluottopankki Oyj (OPA) on OP Ryhmän kiinnitysluottopankki ja sen rooli on yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n kanssa vastata OP Ryhmän varainhankinnasta raha- ja pääomamarkkinoilta. OPA vastaa ryhmän vakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkovelkakirjalainoja.

OPAn väliluotot ja luottokanta olivat joulukuun lopussa 14 800 miljoonaa euroa (16 988)*. Joulukuun lopussa OPAn liikkeeseenlaskemat joukkovelkakirjalainat olivat yhteensä 14 800 miljoonaa euroa (14 915).

OPAn 8.7.2022 jälkeen liikkeeseenlaskemat joukkovelkakirjalainat kuuluvat Laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista (151/2022) alle perustettuun Euro Medium Term Covered Bond (Premium) -ohjelmaan (EMTCB). Vakuudet lisätään EMTCB-ohjelman katepooliin osuuspankkien taseista väliluottoprosessin mukaisesti uuden joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskupäivänä.

Tammikuussa OPA laski liikkeeseen vuoden ensimmäisen katetun joukkovelkakirjalainansa kansainvälisille pääomamarkkinoille. Kiinteäkorkoinen 1 miljardin euron suuruinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina on seitsemän vuoden ja kuuden kuukauden mittainen ja se välitettiin kokonaisuudessaan väliluottoina 63 osuuspankille.

Maaliskuussa OPA:ta erääntyi kiinteäkorkoinen maaliskuussa 2017 liikkeeseen laskettu 1 miljardin euron suuruinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina. Samalla erääntyivät kyseiseen joukkovelkakirjalainaan liittyneet osuuspankkien väliluotot, yhteensä 1 miljardi euroa.

Lokakuussa OPA laski liikkeeseen vuoden toisen katetun joukkovelkakirjalainansa kansainvälisille pääomamarkkinoille. Kiinteäkorkoinen 1 miljardin euron suuruinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina on viiden vuoden mittainen ja se välitettiin kokonaisuudessaan väliluottoina 48 osuuspankille.

Liikkeeseenlaskujen ehdot löytyvät op.fi-sivuston velkasijoittajaosioista: www.op.fi/op-ryhma/velkasijoittajat/issuers/op-mortgage-bank/emtc-b-debt-programme-documentation

Marraskuussa OPA myi nimellisarvoltaan 1 825 miljoonan euron luottokannan takaisin 85 osuuspankille. Myynnistä kirjattiin 7,9 miljoonaa euroa myyntitappiota liiketoiminnan muihin kuluihin ja samalla tuloutui 5,0 miljoonaa euroa tuottoa korkokatteeseen, joka

muodostuu suojauslaskennan erien purusta aiheutuneesta 7,7 miljoonan euron tuotosta ja lainan EIR-jaksotusten purusta aiheutuneesta 2,7 miljoonan euron kulusta. Lisäksi tuloutui 4,5 miljoonaa euroa myydyille luotoille kirjatusta odotettavissa olevasta luottotappiosta. Nettovaikutus liikevoittoon oli 1,7 miljoonaa euroa positiivinen. Aiemmin OPA on ostanut joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi merkittävät luotot osuuspankeista. Nykyään OPA toimii väliluottomallilla, jossa luotot merkitään joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi suoraan osuuspankkien taseista.

Marraskuussa OPA:ta erääntyi myös kiinteäkorkoinen marraskuussa 2012 liikkeeseen laskettu 115 miljoonan euron suuruinen rekisteröity joukkovelkakirjalaina (namensschuldverschreibung). Lisäksi marraskuussa erääntyi kiinteäkorkoinen marraskuussa 2014 liikkeeseen laskettu 1 miljardin euron suuruinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina ja siihen liittyneet osuuspankkien väliluotot, yhteensä 1 miljardi euroa.

Joulukuun lopussa OPAn väliluottoja oli 92 osuuspankilla yhteensä 14 800 miljoonalla eurolla (14 800).

Saamisten arvonalentumiset OPAn oman taseen luotoista olivat 2,5 miljoonaa euroa (-0,3). Tappiota koskeva vähennyserä oli 0,0 miljoonaa euroa (2,6) luottokannan myynnin myötä.

Liikevoitto oli 4,4 miljoonaa euroa (9,3). Yhtiön taloudellinen asema säilyi katsauskaudella vakaana.

* Suluissa on vertailuluku vuodelta 2023. Tuloslaskelma- ja muiden kertymätyyppisten lukujen osalta vertailuna on tammi-joulukuun 2023 luku. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten lukujen osalta vertailuna on edellisen tilinpäätöksen (31.12.2023) luku.

Yleiseen liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen vakuudet

Laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista (151/2022) alla 11.10.2022 perustetun 25 miljardin EMTCB-ohjelman puitteissa liikkeeseen laskettuja eurooppalaisia katettuja joukkovelkakirjalainoja (premium) oli 6 250 miljoonaa euroa. Vakuutena olevia luottoja oli katepoolissa joulukuun lopussa 6 882 miljoonaa euroa. Ylivakuus ylitti lain (151/2022) edellyttämän vähimmäismäärän.

Laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta (688/2010) alla 12.11.2010 perustetun 20 miljardin Euro Medium Term Covered Note -ohjelman puitteissa liikkeeseen laskettuja katettuja joukkovelkakirjalainoja oli 8 550 miljoonaa euroa. Vakuutena olevia luottoja oli katepoolissa joulukuun lopussa 9 451 miljoonaa euroa. Ylivakuus ylitti lain (688/2010) edellyttämän vähimmäismäärän.

Yhteenliittymän keskinäinen vastuu

Laki talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010) mukaan yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP Osuuskunta), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä sekä sellaisista luottolaitoksista, rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä, joiden äänivallasta edellä mainitut yhdessä omistavat yli puolet. Yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti. OP Osuuskunnan jäsenluottolaitoksia olivat 31.12.2024 yhteensä 93 osuuspankkia sekä OP Yritys pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj.

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälaisissa tarkoitettuna tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Lisäksi keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenpankki on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenpankille tukitoimena taikka toisen jäsenpankin velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenpankilta. Jäsenpankilla on lisäksi keskusyhteisön

maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalaisia tarkoitettu rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Jäsenpankin vastuu määrästä, jonka keskusyhteisö on jonkin jäsenpankin puolesta tämän velkojalle suorittanut, jakautuu jäsenpankkien kesken niiden viimeksi vahvistettujen taseiden loppusumman mukaisessa suhteessa. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Ennen 8.7.2022 liikkeeseenlaskettujen katettujen joukkolainojen velkojilla on tuolloin voimassa olleen Laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta (688/2010) 25 §:n mukaisesti oikeus saada OPAn selvitystilan tai konkurssin estämättä maksusuoritus koko joukkolainan lainajalta sitä koskevien sopimusehtojen mukaisesti vakuudeksi merkityistä varoista ennen muita saatavia. Sama ja yhtäläinen etuoikeus soveltuu myös joukkolainarekisteriin merkittyihin johdannaissopimuksiin ja kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain 26 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin maksukyvyyn turvaaviin luottoihin. Ennen 8.7.2022 liikkeeseenlaskettujen katettujen joukkolainojen vakuuksien kokonaismäärään sisältyvän kiinteistövakuudellisen luoton osalta katettujen joukkolainojen haltijoiden maksuetuoikeus rajoittuu luoton osuuteen, joka vastaa asuntoluottojen osalta 70 prosenttia luoton vakuutena olevien osakkeiden tai kiinteistön joukkolainarekisteriin merkitystä arvosta liikkeeseenlaskijan selvitystilaan tai konkurssiin asettamishetkellä.

8.7.2022 jälkeen liikkeeseenlaskettujen joukkolainojen sekä niihin liittyvien hallinnointi- ja selvityskulujen velkojilla on 8.7.2022 voimaan tulleen Laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista (151/2022) 20 §:n mukainen oikeus saada suoritus katepooliin sisältyvistä vakuuksista ennen OPAn tai väliluoton velallisena olevan osuuspankin muita velkoja. Sama etuoikeus on katettuihin joukkolainoihin liittyvien johdannaissopimusten sekä niihin liittyvien hallinnointi- ja selvityskulujen velkojilla. Tämän etuoikeuden piiriin kuuluvat myös vakuuksille kertyvä korko, tuotto sekä niiden sijaan tullut omaisuus.

Katepoolin maksuvalmiusluottoon liittyvästä velkojan etuoikeudesta on säädetty katetuista joukkolainoista annetun lain 44 §:n 3 momentissa, jonka mukaan maksuvalmiusluoton velkojalla on oikeus saada maksu katepooliin sisältyvistä varoista sellaisten saatavien jälkeen, jotka perustuvat katepooliin sisältyvien vakuuksien kattamien katettujen joukkolainojen pääomiin ja korkoihin, katettuihin joukkolainoihin liittyviin johdannaissopimuksiin perustuviin velvoitteisiin tai näihin liittyviin hallinnointi- ja selvityskuluihin.

Tuloskehitys

OPAn keskeiset tuloserät kehittyivät vuonna 2024 seuraavasti:

Tuhatta €	1–12/2024	1–12/2023
Korkokate	30 007	35 680
Saamisten arvonalentumiset	2 500	-256
Nettopalkkiotuotot	-11 118	-16 389
Liiketoiminnan muut tuotot	5	3
Henkilöstökulut	-703	-672
Liiketoiminnan muut kulut	-16 245	-9 115
Liikevoitto	4 445	9 250

Saamisten arvonalentumiset OPAn oman taseen luotoista olivat 2,5 miljoonaa euroa (-0,3).

Yhtiön taloudellinen asema säilyi katsauskaudella vakaana. Koko vuoden tulos ennen veroja oli 4 445 tuhatta euroa (9 250).

Tase

OPAn taseen loppusumma oli vuoden lopussa 15 415 miljoonaa euroa (17 498). Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Milj. €	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Tase	15 415	17 498
Saamiset jäsenluottolaitoksilta	14 957	15 017
Saamiset asiakkailta		2 113
Velat jäsenluottolaitoksille		2 012
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14 458	14 256
Oma pääoma	368	372

Pankin väliluotot ja luottokanta laskivat tammi-joulukuussa 14 800 miljoonaan euroon (16 988).

OPAn luottokannan myynnin myötä kotitalouksien osuus luottokannasta oli joulukuun lopussa 0 prosenttia (99,9) ja yhteisöasiakkaiden 0 prosenttia (0,1). OPAn ongelmasaamiset olivat vuoden lopussa 0 miljoonaa euroa (177).

Yleiseen liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen kirjanpitoarvo oli vuoden lopussa 14 458 miljoonaa euroa (14 256). Joukkovelkakirjalainojen lisäksi OPA rahoitti toimintaansa OP Yrityspankki Oyj:stä nostetuilla rahoitusluotoilla. Katsauskauden lopussa rahoitusluottojen määrä oli 0 miljoonaa euroa (2 012).

OPA on suojannut luottosalkkunsaa korkoriskin koronvaihtosopimuksilla. Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan suojattavien luottojen pohjakorkokassavirrat Euribor-kassavirtoihin. OPA on vaihtanut myös liikkeeseen laskemiensa joukkovelkakirjalainojen kiinteät korot lyhyisiin markkinakorkoihin. OPAn korkojohdannaisportfolio oli yhteensä 15 134 miljoonaa euroa (17 357). Kaikki johdannaisopimukset on solmittu suojaustarkoituksessa ja niiden vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

Vakavaraisuus

OPAn ydinvakavaraisuus (CET1) oli joulukuun lopussa 797,0 prosenttia (41,8). Suhdelukua paransi luottokannan myynti takaisin osuuspankeille ja siitä seurannut luottoriskin pääomavaateen lasku. Ydinpääoman minimivaade on 4,5 prosenttia ja kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia. Kokonaisvakavaraisuuden minimivaade on 8 prosenttia ja kiinteällä lisäpääomavaatimuksella lisättynä 10,5 prosenttia. OPA kattaa pääomavaateet kokonaisuudessaan ydinpääomalla (CET1), joten käytännössä ydinpääoman (CET1) vaatimus on 10,5 prosenttia. Tilikauden tuloksesta on vähennetty arvioitu voitonjako.

Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus lasketaan käyttämällä luottoriskin standardimenetelmää. Myös operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OPA kuuluu OP Ryhmään, jonka osana OPA on Euroopan keskuspankin valvonnassa. OP Ryhmä esittää vakavaraisuutta koskevat tiedot tilinpäätöstiedotteissa sekä osa- ja puolivuosisikatsauksissa yhteenliittymälain mukaan. OP Ryhmä julkistaa myös Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot.

Omat varat ja vakavaraisuus

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma	368 122	372 160
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	368 122	372 160
Eläkevastuun ylikate		-13
Suunniteltu voitonjako	-3 466	
Osuus tuloksesta, jota ei ole tarkastettu		-7 490
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva		-2 856
Ydinpääoma (CET1)	364 656	361 800
Ensisijainen pääoma (T1)	364 656	361 800
Toissijainen pääoma (T2)		
Omat varat yhteensä	364 656	361 800

Kokonaisriski

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Luotto- ja vastapuoliriski	18 581	812 205
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	26 636	25 140
Muut riskit*	538	27 336
Kokonaisriski yhteensä	45 755	864 682

* Muuten kattamattomat riskit.

Suhdeluvut

Suhdeluvut, %	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	797,0	41,8
Tier1-vakavaraisuussuhde	797,0	41,8
Vakavaraisuussuhde	797,0	41,8

Pääomavaatimus

Pääomavaatimus, tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Omat varat	364 656	361 800
Pääomavaatimus	4 804	90 829
Puskuri pääomavaatimukseen	359 852	270 971

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteenliittymään ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin. Kriisinratkaisustrategian mukaan OP-Asuntoluottopankki jatkaisi toimintaansa uuden OP Yrityspankin tytäryhtiönä.

SRB on asettanut OPAlle omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen MREL-vaateen (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL). Toukokuusta 2024 alkaen MREL-vaade on 16 prosenttia kokonaisriskin määrästä ja 18,5 prosenttia

kokonaisriskin määrästä sisältäen lisäpääomavaatimuksen ja 6 prosenttia vähimmäisomavaraisuusasteen vastuiden määrästä. Vaade tuli voimaan 15.5.2024 alkaen. Vaateeseen sisältyy 2,5 prosenttia lisäpääomavaatimusta (CBR, Combined Buffer Requirement).

OPAn puskuri MREL-vaateeseen oli 356 miljoonaa euroa, puskuri koostuu pelkästään omista varoista. OPA ylittää MREL-vaatimuksen selvästi. OPAn MREL-suhdeluku oli 797 prosenttia kokonaisriskin määrästä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluku	Laskentakaava		Kuvaus
Vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo omien varojen suhteen kokonaisriskin määrään.
Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (Tier 1)}}{\text{Kokonaisriski}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ensisijaisen pääoman suhteen kokonaisriskin määrään.
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Kokonaisriski}}$	x 100	Tunnusluku kuvaa luottolaitoksen vakavaraisuutta ja kertoo ydinpääoman suhteen kokonaisriskin määrään.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluvut	2024	2023	2022
Oman pääoman tuotto (ROE), %	0,9	2,0	1,8
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,02	0,04	0,03
Omavaraisuusaste, %	2,39	2,13	1,78
Kulujen osuus tuotoista, %	90	51	56

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla.

Tunnusluku	Laskentakaava		Kuvaus
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos} \times (\text{tilikauden päivät} / \text{katsauskauden päivät})}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa katsauskauden aikana.
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos} \times (\text{tilikauden päivät} / \text{katsauskauden päivät})}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka paljon toimintaan sitoutuneelle pääomalle on kertynyt katsauskaudella tuottoa.
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}}$	x 100	Tunnusluku kertoo, mikä on kulujen osuus tuotoista. Mitä matalampi tunnusluku on, sitä parempi.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta

OP Ryhmän arvot sekä strategiset ja taloudelliset tavoitteet muodostavat OPAn riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan perustan. OP Ryhmän riskipolitiikassa keskusyhteisön hallitus vahvistaa vuosittain ryhmän ja yhteisöjen noudatettavaksi ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan ryhmän strategiassa sekä riskinotto- ja riskitoleranssijärjestelmän periaatteissa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Keskusyhteisö vastaa OP Ryhmän ryhmätason riskien- ja vakavaraisuudenhallinnasta. OPA vastaa omasta riskien- ja vakavaraisuudenhallinnasta toimintansa laajuuden ja luonteen mukaisesti.

OPAn hallitus tekee riskien- ja vakavaraisuudenhallintaan liittyvät päätökset keskusyhteisön hallituksen linjausten mukaisesti. Lisäksi OPAn hallitus käsittelee yhtiön toiminnan laadun ja laajuuden kannalta merkittävät, laajakantoiset ja periaatteellisesti tärkeät sekä epätavalliset asiat. Hallitus päättää periaatteista ja toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että yhtiö toimii ulkoisen sääntelyn ja OP Osuuskunnan linjausten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi säännöllisesti liiketoiminnasta ja taloudellisesta asemasta.

OPAn riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan tehtävät on keskitetty OP Ryhmän riskienhallintaan. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Sen tavoitteena on turvata OPAn riskinotto- ja maksuvalmius sekä varmistaa siten toiminnan jatkuvuus. Riskinotto- ja maksuvalmius muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta ja likviditeetistä.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on integroitu kiinteäksi osaksi liiketoimintaa ja sen johtamista. OPA keskittyy toteuttamaan palvelu- ja riskinotto- ja maksuvalmius mukaista rooliaan yhteisten liiketoimintamallien mukaisesti. OPAn suhtautuminen riskinottoon on maltillista.

Luottoriskiasema

OPAn luottokanta oli tilikauden lopussa 0 miljoonaa euroa (2 188)*. Ongelmasaamisten yhteismäärä oli 0 miljoonaa euroa (177). Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisista, muita riskillisiksi luokiteltuja saamisista sekä saamisista, joihin kohdistuu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuva lainanhoitojousto. Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Osuuspankit pyrkivät toiminnallaan aktiivisesti löytämään keinoja asiakkaiden väliaikaisten maksuvaikeuksien ratkaisemiseksi. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamisiksi.

* Vuoden 2023 alusta lähtien luottokanta ei sisällä suojauslaskennassa olevien luottojen käyvän arvon muutoksia. Vertailukauden tiedot on oikaisu vastaamaan nykyistä määrittelyä.

Lainanhoitojoustot ja järjestämättömät saamiset

	Terveet lainanhoitojoustot (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelmasaamiset (brutto)	
Tuhatta €	31.12. 2024	31.12. 2023	31.12. 2024	31.12. 2023	31.12. 2024	31.12. 2023
Yli 90 pv erääntyneet saamiset				12 680		12 680
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset				11 637		11 637
Lainanhoitojoust osaamiset		124 470		28 688		153 158
Yhteensä		124 470		53 005		177 475

Yli 90 päivää erääntyneenä saamisena raportoidaan jäljellä oleva pääoma sellaisesta saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Todennäköisesti maksamatta jäävinä sopimuksina raportoidaan muita riskilliseksi luokiteltuja saamisista. Lainanhoitojoustoina raportoidaan saamiset, joiden ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvyystä johtuen esimerkiksi myöntämällä 6–12 kuukauden lyhennysvapaa.

Tunnuslukuja	31.12.2024	31.12.2023
Ongelmasaamiset, tuhatta €		177 475
Ongelmasaamiset vastuista, %		7,60
Järjestämättömät saamiset vastuista, %		2,27
Terveet lainanhoitojoustosaamiset vastuista, %		5,33
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista, %		70,13
Tappiota koskeva vähennyserä ongelmasaamisista, %		1,40

Yhtiöllä ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden asiakasriskien yhteismäärä ylittäisi luottolaitoslain asettaman 25 prosentin rajan pankin omista varoista. Luottokannan hajaantuneisuuden ja turvaavien vakuuksien ansiosta OPAn luottoriskiasema on erittäin vakaa.

Markkinariskit ja likviditeettiriski

Markkinariskeihin sisällytetään taseen ja taseen ulkopuolisten erien korkoriski, hintariskit ja markkinoiden likviditeettiriski. Yhtiön käyttämät tuotteet ja markkinainstrumentit, varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet sekä käytettävät riskien seurantamenetelmät on määritelty riskienhallintatoimikunnan vahvistamassa markkinariskien hallinnan toimintaohjeessa.

Korkoriskillä tarkoitetaan markkinakorkojen muutosten vaikutusta yhtiön tulokseen, kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski tuli vuoden aikana pääosin joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi käytettävissä olevan luottokannan ja sen rahoituksen korkosidonnaisuuksien eroista, luottoihin kytkettyjen korkokattojen ja niitä suojaavien johdannaisten eroista sekä yhtiön omasta pääomasta. Marraskuussa OPA myi 1 825 miljoonan euron luottokannan takaisin 85 osuuspankille ja jatkossa OPA toimii väliluottomallilla, jossa luotot merkitään joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi suoraan osuuspankkien taseista. Väliluottomallissa lainasaamiset tai niihin liittyvät riskit eivät siirry OPAlle. Jatkossa korkoriski tulee pääasiassa omasta pääomasta sekä liikkeeseen lasketuista joukkolainoista, välilutoista ja niitä suojaavista koronvaihtosopimuksista. Kaikkien johdannaissopimusten vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

Likviditeettiriskin hallinnan tarkoituksena on turvata yhtiön kyky suoriutua maksuvelvoitteista vaarantamatta liiketoiminnan jatkuvuutta, kannattavuutta tai vakavaraisuutta. OPAn kassavirtoja seurataan päivittäin maksuvalmiuden varmistamiseksi ja rakenteellista rahoitusriskiasemaa seurataan säännöllisesti osana yhtiön vakavaraisuuden hallintaprosessia.

OPAn hallitus seuraa säännöllisesti, että yhtiön korko- ja rahoitusriskiasema säilyy sisäisten riskipolitiikkojen ja soveltuvan lainsäädännön asettamien rajojen puitteissa.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on ns. seuraamusriski, jota aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta ja joka voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivinen riski sisältää ICT- ja turvallisuusriskit. Operatiivinen riski voi ilmetä taloudellisina tappioina tai muina haitallisina seuraamuksina, kuten maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menetyksenä. Operatiivisia riskejä hallitaan tunnistamalla riskejä ja arvioimalla niitä sekä varmistamalla kontrolli- ja hallintakeinojen toimivuutta ja riittävyyttä. Operatiiviset riskit arvioidaan säännöllisesti ja riskitilanne raportoidaan hallitukselle kokonaisuutena kerran vuodessa. Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, ettei toiminnassa toteudu ennakoimattomia operatiivisia riskejä.

Compliance-riski on osa operatiivista riskiä. Compliance-toiminnan tavoitteena on varmistaa, että OPAssa noudatetaan lakeja, viranomaisten ohjeita ja määräyksiä, markkinoiden itsesääntelyä sekä OP Ryhmän ja OPAn omia sisäisiä toimintaperiaatteita ja ohjeita. Compliance-toiminta varmistaa myös, että asiakassuhteissa noudatetaan asianmukaisia ja eettisesti hyväksyttäviä periaatteita ja toimintatapoja.

Vastuullisuus

Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ohjaa ryhmän toimintaa ja rakentuu kolmen teeman ympärille: ilmasto ja ympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä hyvä hallintotapa. Vastuullisuusohjelmasta voi lukea lisää osoitteessa op.fi/op-ryhma/vastuullisuus.

OP Ryhmän vastuullisuutta ohjaavat useat linjaukset ja periaatteet. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan lakien ja määräysten lisäksi myös kansainvälisiä, toimintaa ohjaavia sitoumuksia. Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet.

Lisäksi OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita sekä YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteita.

OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan raportointivuodesta 2024 alkaen kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) alaisten eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) mukaisesti. CSRD-raportoinnin sisältävä OP Ryhmän toimintakertomus ja tilinpäätös 2024 -raportti julkaistaan maaliskuussa 2025.

OP Ryhmän kestävyysraportti on laadittu konsolidoidusti koko OP Ryhmän osalta, samoin perustein ja rajauksin kuin OP Ryhmän tilinpäätös. OP Ryhmän muodostavat osuuspankit sekä niiden omistama keskusyhteisö OP Osuuskunta tytär- ja lähiyhteisöineen. OP-Asuntoluottopankki Oyj on talletuspankkien yhteenliittymästä annetusta laissa tarkoitettu jäsenluottolaitos, joka on pysyvästi liittynyt laissa tarkoitettuun keskusyhteisöön. Kirjanpitolain kestävyysraporttia koskevan soveltamisalasäännöksen mukaisesti jäsenluottolaitos voi päättää, ettei siihen sovelleta kirjanpitolain luvun 7 säännöksiä. OP-Asuntoluottopankki on päättänyt, että sitä koskevat tiedot sisällytetään OP Ryhmän kestävyysraporttiin eikä tietoja raportoida erikseen.

OP Ryhmän luonnon monimuotoisuustiekartta sisältää toimenpiteet, joilla OP Ryhmä edistää luonnon monimuotoisuutta. OP Ryhmän tavoitteena on kasvattaa luontoposiitivista kädenjälkeään vuoteen 2030 mennessä. Luontoposiitivisuudella tarkoitetaan sitä, että OP Ryhmän toiminnalla on enemmän myönteisiä kuin kielteisiä vaikutuksia luontoon.

OP Ryhmä on laatinut ihmisoikeussitoumuksen ja ihmisoikeuspolitiikan. OP Ryhmä kunnioittaa kaikkia tunnustettuja ihmisoikeuksia, ja ihmisoikeussitoumus sisältää ne vaatimukset ja odotukset, joita OP Ryhmä on asettanut itselleen ja arvoketjujensa toimijoille. OP Ryhmä on sitoutunut tekemään korjaavia toimenpiteitä, mikäli sen toiminta aiheuttaa haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia.

Maaliskuussa 2024 OPA julkaisi Green Covered Bond -raportin vuoden 2021 maaliskuussa sekä vuoden 2022 huhtikuussa liikkeeseen laskettujen Suomen ensimmäisten vihreiden katettujen joukkovelkakirjalainojen allokatiosta ja vaikuttavuudesta. Joukkovelkakirjalainojen varat on kohdistettu OPAn Green Covered Bond -viitekehysten mukaisesti asuntoluottoihin, joiden vakuuksina on energiatehokkaita asuinrakennuksia.

Vuonna 2023 vihreille katetuille joukkovelkakirjalainoille kohdistetut ympäristövaikutukset olivat 59 000 megawattituntia vältettyä energiankäyttöä vuodessa ja 8 800 tonnia vältettyjä CO₂-ekvivalenttipäästöjä vuodessa.

Henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät

OPAn palveluksessa oli katsauskauden lopussa kuusi henkilöä. OPA on digitalisoinut toimintaansa ja ostaa kaikki keskeiset tukipalvelut OP Osuuskunnalta ja sen tytäryhtiöiltä, mikä vähentää OPAn oman henkilöstön tarvetta.

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2024 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Tarkemmat tiedot muuttuvasta palkitsemisesta esitetään OP Ryhmän verkkosivuilla.

OPA kuuluu OP Ryhmän yhteiseen OP-Henkilöstörahastoon. Henkilöstörahasto on työntekijöiden pitkän aikavälin palkitsemismuoto. Yhtiö maksaa henkilöstörahastolle voittopalkkioita ennalta sovittujen periaatteiden mukaan. Rahaston jäsen voi nostaa rahasto-osuuksia rahaston säännöissä mainituin perustein.

Hallinto

Hallitus

Hallitus johtaa OPAn toimintaa. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain mukaan eivät kuulu varsinaiselle yhtiökokoukselle tai toimitusjohtajalle. Hallitus päättää strategiasta ja keskeisistä liiketoimintatavoitteista. Hallituksen tehtävänä on huolehtia siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallituksen kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja	Mikko Timonen	Talous- ja rahoitusjohtaja, OP Osuuskunta
Jäsenet	Satu Nurmi	Business Lead, PK-Yritysasiakasrahoitus, OP Vähittäisasiakkaat Oyj
	Mari Heikkilä	Johtaja, Group Treasury & ALM, OP Yrityspankki Oyj

OPAn yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä kolme. Hallituksen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan siten, että toimikausi alkaa valinnasta päättäneen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy uuden hallituksen valinnan toimittavan yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsen on velvollinen eroamaan viimeistään 65 vuotta täytettyään. Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on vähintään puolet sen jäsenistä. Kertomusvuonna hallituksen kokouksia oli kolmetoista.

Toimitusjohtaja

OPAn toimitusjohtajan on edistettävä pankin etua huolellisesti ja hoidettava yhtiön päivittäistä hallintoa lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa. Toimitusjohtajan lakimääräisenä tehtävänä on huolehtia, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

OPAn toimitusjohtajana toimii Sanna Eriksson ja toimitusjohtajan sijaisena OPAn Senior Covered Bonds Manager Tuomas Ruotsalainen.

Erillinen selvitys OPAn hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on saatavissa internetsivuilla www.op.fi.

Tarkastustoiminta

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin 2.4.2024 tehdyllä kirjallisella osakkeenomistajan päätöksellä tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Päävastuullisena tarkastajana toimii KHT Lauri Kallaskari.

Yhtiön sisäisen tarkastuksen hoitaa OP Osuuskunnan Sisäinen tarkastus.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, arvioidaan olevan OPAn vakavaraisuutta heikentävä vaikutus, mutta vakavaraisuus säilyy siitä huolimatta erittäin vahvalla tasolla. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2025 alkaen.

Näkymät

Suomen talous supistui vuonna 2024. Talous alkoi kuitenkin elpyä vuoden aikana, ja vuoden jälkipuoliskolla BKT kasvoi ennakkotietojen mukaan edellisvuodesta. Hidastuneen inflaation ja laskevien korkojen myötä taloudella on edellytykset jatkaa elpymistä. Talouden näkymien riskit ovat yhä tavanomaista suuremmat. Geopoliittisten kriisien laajeneminen tai kaupan esteiden lisääntyminen voi vaikuttaa sijoitusmarkkinoihin ja taloudelliseen toimintaympäristöön.

OPAn vakavaraisuuden arvioidaan pysyvän vahvana ja riskiaseman vakaana. Tämä mahdollistaa uusien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseen laskun tulevaisuudessa.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Tilinpäätöksen 31.12.2024 mukaan yhtiön voitonjakokelpoiset varat, joihin sisältyy tilikauden voitto 3 466 300,33 euroa, olivat yhteensä 63 122 322,54 euroa. Yhtiön jakokelpoiset varat olivat yhteensä 308 122 322,54 euroa.

Hallitus esittää, että osinkoa jaetaan 45,25 euroa osakkeelta eli yhteensä 3 465 788,00 euroa ja osingonjaon jälkeen jäljelle jäävä osa 512,33 euroa kirjataan edellisten tilikausien voitto/tappio-tilille.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

TILINPÄÄTÖS

Tuloslaskelma

Tuhatta €	Liite	2024	Oikaistu 2023
Korkotuotot		679 781	594 819
Korkokulut		-649 775	-559 138
Korkokate	3	30 007	35 680
Saamisten arvonalentumiset	4	2 500	-256
Palkkiotuotot		86	100
Palkkiokulut		-11 204	-16 489
Nettopalkkiotuotot	5	-11 118	-16 389
Liiketoiminnan muut tuotot		5	3
Henkilöstökulut	6	-703	-672
Liiketoiminnan muut kulut	7	-16 245	-9 115
Liikevoitto (-tappio)		4 445	9 250
Tuloverot	8	-978	-1 760
Tilikauden tulos		3 466	7 490

Laaja tuloslaskelma

Tuhatta €	Liite	2024	Oikaistu 2023
Kauden tulos		3 466	7 490
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		17	14
Tuloverot			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		-3	-3
Kauden laaja tulos		3 480	7 501

OPA korjasi virallista tilinpäätöksen tulos- ja tasekaavaa vuoden 2024 alussa. Muutoksista kerrotaan liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Tase

Tuhatta €	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023	Oikaistu 1.1.2023
Varat				
Rahavarat	10	343 002	291 681	137 989
Saamiset jäsenluottolaitoksilta	11	14 956 610	15 016 633	17 940 673
Saamiset asiakkailta	12		2 113 114	2 690 039
Johdannaissopimukset	13	114 221	72 680	31 189
Muut varat	14	41	1 081	877
Laskennalliset verosaamiset	15	1 476	2 430	98
Varat yhteensä		15 415 350	17 497 619	20 800 866
Velat				
Velat jäsenluottolaitoksille	16		2 012 380	2 253 869
Johdannaissopimukset	13	589 194	854 869	1 220 509
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	17	14 457 644	14 256 146	16 952 566
Varaukset ja muut velat	18	390	2 000	2 377
Laskennalliset verovelat	15		63	234
Velat yhteensä		15 047 227	17 125 459	20 429 555
Oma pääoma	19			
Osakepääoma		60 000	60 000	60 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		245 000	245 000	245 000
Kertyneet voittovarot		63 122	67 160	66 311
Oma pääoma yhteensä		368 122	372 160	371 311
Velat ja oma pääoma yhteensä		15 415 350	17 497 619	20 800 866

OPA korjasi virallista tilinpäätöksen tulos- ja tasekaavaa vuoden 2024 alussa. Muutoksista kerrotaan liitetiedossa 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset.

Oman pääoman muutoslaskelma

Tuhatta €	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2024	60 000	245 000	67 160	372 160
Tilikauden tulos			3 466	3 466
Tilikauden muut laajan tuloksen erät			-14	-14
Osingot			-7 490	-7 490
Oma pääoma 31.12.2024	60 000	245 000	63 122	368 122

Tuhatta €	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2023	60 000	245 000	66 311	371 311
Tilikauden tulos			7 490	7 490
Tilikauden muut laajan tuloksen erät			-11	-11
Osingot			-6 631	-6 631
Oma pääoma 31.12.2023	60 000	245 000	67 160	372 160

Rahavirtalaskelma

Tuhatta €	2024	Oikaistu 2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	3 466	7 490
Oikaisut kauden tulokseen		
Odotettavissa olevat luottotappiot	-2 493	277
Johdannaisten ja suojauslaskennan jaksotukset	-10 210	-3 031
Johdannaisten arvostuserät	-12	-419
Tuloverot	978	1 760
Efektiivisen koron jaksotus	7 831	-13 745
Muut	1 824	74
Oikaisut yhteensä	-2 082	-15 083
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	2 309 991	3 513 393
Saamiset jäsenluottolaitoksilta, lisäykset	-2 000 000	-3 000 000
Saamiset jäsenluottolaitoksilta, vähennykset	1 841 819	6 058 374
Saamiset asiakkailta	2 346 366	508 914
Johdannaissopimukset	120 765	-53 560
Muut varat	1 040	-335
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-2 129 092	-76 760
Velat jäsenluottolaitoksille	-2 012 380	-241 489
Johdannaissopimukset	-156 289	125 085
Varaukset ja muut velat	39 576	39 643
Maksetut tuloverot	-83	-4 260
Saadut osingot	2	2
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	182 201	3 424 782

Rahoituksen rahavirta

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	1 991 610	2 985 540
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-2 115 000	-6 250 000
Osingot	-7 490	-6 631
B. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-130 880	-3 271 091
Rahavarojen nettomuutos (A+B)	51 321	153 691
Rahavarat tilikauden alussa	291 681	137 989
Rahavarat tilikauden lopussa	343 002	291 681
Saadut korot	715 800	669 939
Maksetut korot	-687 752	-246 005

Liitetiedot

Liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet 19

Liite 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset 22

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liite 3. Korkokate 26

Liite 4. Saamisten arvonalentumiset 28

Liite 5. Nettopalkkiotuotot 29

Liite 6. Henkilöstökulut 30

Liite 7. Liiketoiminnan muut kulut 32

Liite 8. Tuloverot 34

Tasetta koskevat liitetiedot

Liite 9. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu 35

Liite 10. Rahavarat 40

Liite 11. Saamiset jäsenluottolaitoksilta 41

Liite 12. Saamiset asiakkailta 42

Liite 13. Johdannaissopimukset 49

Liite 14. Muut varat 52

Liite 15. Verosaamiset ja -velat 53

Liite 16. Velat luottolaitoksille 58

Liite 17. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat 56

Liite 18. Muut velat 58

Liite 19. Oma pääoma 59

Liite 20. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti 59

Muut liitetiedot

Liite 21. Varainhankinnan rakenne 63

Liite 22. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan 64

Liite 23. Riskienhallinta 65

Liite 24. Lähipiiritapahtumat 72

Liite 25. Liiketoimet osuuspankkien kanssa 75

Liite 25. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat 76

Tilinpäätöslausuma 77

Tilinpäätösmerkintä 78

Liite 1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Johdanto

OP-Asuntoluottopankki Oyj (OPA) on kiinnitysluottopankkitoimintaa Suomessa harjoittava luottolaitos.

Laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista (151/2022) astui voimaan 8.7.2022. Lailla implementoitiin katettuja joukkolainoja koskeva direktiivi ja se kumosi lain kiinnitysluottopankkitoiminnasta (688/2010). Finanssivalvonta myönsi OP:lle kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetun lain 8 §:n mukaisen kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttavan luvan 30.6.2022.

Yhtiö on osa osuuspankkien yhteenliittymää (OP Ryhmä), jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

OPAn kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

Jäljennös OPAn tilinpäätöksestä on saatavissa internetsivuilta www.op.fi tai yhtiön toimipisteestä käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

OPA kuuluu OP Ryhmään, jonka konsernitilinpäätökseen OPAn tiedot yhdistellään. Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

OPAn hallitus hyväksyi tilinpäätöstiedotteen julkaistavaksi 6.2.2025 ja hallitus hyväksyi tilinpäätöksen 6.2.2025.

Laatimisperusta

OPAn tilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan niitä IAS- ja IFRS-standardeja ja SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka olivat voimassa 31.12.2024. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla viitataan niihin standardeihin ja tulkintoihin, jotka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1606/2002 mukaisesti. OPAn liitetiedot ovat myös suomalaisten IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

OPA otti käyttöön vuonna 2024 seuraavat muutokset standardeihin:

- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen, IAS 7 Rahavirtalaskelmat, IFRS 16 Vuokrasopimukset ja IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot –standardeihin tehdyt muutokset tulivat voimaan 1.1.2024. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta OPA:n tilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen luvut esitetään tuhansina euroina.

OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen tilinpäätösperiaatteiden yhtenäisyyden varmistamiseksi OP Osuuskunta on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita tilinpäätöksen laatimisesta. Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista ja talletuspankkien yhteenliittymästä annettujen lakien mukaisesti OP Osuuskunnan hallituksen on vahvistettava sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet

Tilinpäätöstä laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Odottavissa olevat luottotappiot

Odottavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy johdon harkintaa.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleilla, jotka perustuvat havaittavissa olevien syöttötietojen käyttöön, paitsi jos kyseessä on pääsääntöisesti vaiheessa 2 tai 3 ja tarkkailulistalla oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä. Asiantuntija-arvioihin liittyy johdon harkintaa muun muassa tulevien kassavirtojen määrään ja ajoitukseen sekä vakuuden arvoon.

Johdon harkintaan perustuvat lisävaraukset (management overlay) ovat joko suoraan ECL:n määrään tehtyjä lisävarauksia tai sitten PD tai LGD riskiparametreihin sisällytettyjä arvioita (ns. post model adjustments) ja ne on tarkoitettu vain väliaikaiseen käyttöön,

kunnes varauksen aiheuttama ennakoimaton tapahtuma tai olosuhde on saatu huomioitua ECL-malleissa.

Liitetiedossa 12. Saamiset asiakkailta esitetään laskelmat tappiota koskevasta vähennyserästä ja laskentaan liittyvistä keskeisistä epävarmuustekijöistä.

Nettoutus

Taseessa nettoutetaan sellaiset rahoitusvarat ja -velat, joissa OP:lla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa, ja se aikoo toteuttaa suoritukset nettomääräisesti.

Segmenttiraportointi

OPA vastaa OP Ryhmän vakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkovelkakirjalainoja. Joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi asetettavat asuntovakuudelliset luotot OPA merkitsee väliluottoa ottaneiden osuuspankkien taseista. OP:lla on koko toiminta yhdessä segmentissä, eikä näin ollen segmenttiraportointia tehdä.

Uudet standardit ja tulkinnat

IFRS 18 -tilinpäätösstandardi tilinpäätöksen esittämisestä ja tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista

International Accounting Standards Board (IASB) on julkaissut uuden IFRS 18 -tilinpäätösstandardin 9.4.2024 (ei vielä hyväksytty EU:ssa), joka käsittelee tilinpäätöksen esittämistä ja tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja. Uusi tilinpäätösstandardi tuo muutoksia ennen kaikkea tuloslaskelman esittämiseen. Lisäksi yhteisöjen tulee esittää muita eriä ja välisummit, jos ne ovat tarpeen, jotta päälaskelmat muodostavat hyödyllisen, jäsenllyyn yhteenvedon. IFRS 18:n uudet vaatimukset parantavat samankaltaisten yhtiöiden tulosraportoinnin vertailukelpoisuutta.

IFRS 18 -tilinpäätösstandardia on sovellettava 1.1.2027 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla (sovelletaan takautuvasti vertailutietoihin). IFRS 18 -tilinpäätösstandardi korvaa IAS 1 -standardin. Uusi standardi ei vaikuta erien kirjaamiseen tai arvostamiseen tilinpäätöksessä.

OP Ryhmässä on käynnistetty selvitys uuden standardin vaikutuksista. Tämän hetken arvion mukaan IFRS 18 -tilinpäätösstandardi vaikuttaa tilinpäätöksessä seuraaviin osa-alueisiin:

- tuloslaskelman rakenne ja uudet välisummat tuloslaskelmassa
- uusia liitetietoja johdon määrittelemistä tunnusluvuista, joita tällä hetkellä esitetään toimintakertomuksessa ("management-defined performance measures")
- tietojen esittäminen laajennetuista yhdistämis- ja erittelykriteereistä, joita sovelletaan sekä päälaskelmiin että tilinpäätöksen liitetietoihin
- valuuttojen kurssierojen ja riskienhallintaan käytettyjen johdannaisten käyvän arvon muutosten esittäminen tuloslaskelmalla.

Muut tulevat muutokset

Muutokset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen (koskee IFRS 9:ää ja IFRS 7:ää; julkaistu 30.5.2024 ei vielä hyväksytty EU:ssa). Tämä muutos tarkoittaa joidenkin rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen kirjaamista ja taseesta pois kirjaamisen ajankohtaa silloin kun maksetaan sähköisen maksujärjestelmän kautta. Muutos myös tarkoittaa rahoitusvarojen SPPI-kriteerien arviointia (esim. ESG-tavoite) sekä edellyttää uusia liitteitä sellaisille tuotteille, joiden sopimukselliset ehdot voivat muuttaa rahavirtoja (esim. ESG-tavoite) ja tarkoittaa FVOCI-luokiteltujen osakkeiden liitteitä.

Muutosta on sovellettava 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla (ei takautuvaa soveltamista vertailuvuoteen). OP Ryhmä on käynnistänyt selvityksen muutoksen vaikutuksista.

IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures (julkaistu 9.5.2024, ei vielä hyväksytty EU:ssa) -standardi on vapaaehtoinen ja se mahdollistaa tietyille tytäryhtiöille IFRS-tilinpäätösstandardien käytön vähennetyillä liitetietovaatimuksilla. Standardia voi halutessaan soveltaa 1.1.2027 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. OPA ei odota tällä olevan merkittävää vaikutusta.

Vuosittaiset parannukset osa 11 (julkaistu 18.7.2024, ei vielä hyväksytty EU:ssa). Muutokset koskevat seuraavia standardeja: IFRS 1, IFRS 7, IFRS 9, IFRS 10 ja IAS 7. Muutoksia on sovellettava 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. OPA ei odota näillä muutoksilla olevan merkittävää vaikutusta.

Sopimukset, joissa viitataan luonnonolosuhteista riippuvaiseen sähköön muuttaa IFRS 9 ja IFRS 7 standardeja (julkaistu 18.12.2024, ei vielä hyväksytty EU:ssa). Tämä tuo muutoksia

IFRS 9:n oman käytön poikkeukseen toimitussopimuksissa ja suojauslaskennan vaatimuksiin. Muutokset astuvat voimaan 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavilla raportointikausilla. OPA ei odota tällä olevan merkittävää vaikutusta.

IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset -standardiin tehdyt muutokset tulevat voimaan 1.1.2025. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta OPAn tilinpäätökseen.

Tilikauden keskeiset tapahtumat

Tammikuussa OPA laski liikkeeseen vuoden ensimmäisen katetun joukkovelkakirjalainansa kansainvälisille pääomamarkkinoille. Kiinteäkorkoinen 1 miljardin euron suuruinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina on seitsemän vuoden ja kuuden kuukauden mittainen ja se välitettiin kokonaisuudessaan väliluottoina 63 osuuspankille.

Maaliskuussa OPA:ta erääntyi kiinteäkorkoinen maaliskuussa 2017 liikkeeseen laskettu 1 miljardin euron suuruinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina. Samalla erääntyivät kyseiseen joukkovelkakirjalainaan liittyneet osuuspankkien väliluotot, yhteensä 1 miljardi euroa.

Lokakuussa OPA laski liikkeeseen vuoden toisen katetun joukkovelkakirjalainansa kansainvälisille pääomamarkkinoille. Kiinteäkorkoinen 1 miljardin euron suuruinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina on viiden vuoden mittainen ja se välitettiin kokonaisuudessaan väliluottoina 48 osuuspankille.

Marraskuussa OPA myi nimellisarvoltaan 1 825 miljoonan euron luottokannan takaisin 85 osuuspankille. Myynnistä kirjattiin 7,9 miljoonaa euroa myyntitappiota liiketoiminnan muihin kuluihin ja samalla tuloutui 5,0 miljoonaa euroa tuottoa korkokatteeseen, joka muodostuu suojauslaskennan erien purusta aiheutuneesta 7,7 miljoonan euron tuotosta ja lainan EIR-jaksotusten purusta aiheutuneesta 2,7 miljoonan euron kulusta. Lisäksi tuloutui 4,5 miljoonaa euroa myydyille luotoille kirjatusta odotettavissa olevasta luottotappiosta. Nettovaikutus liikevoittoon oli 1,7 miljoonaa euroa positiivinen. Aiemmin OPA on ostanut joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi merkittävät luotot osuuspankeista. Nykyään OPA toimii väliluottomallilla, jossa luotot merkitään joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi suoraan osuuspankkien taseista.

Marraskuussa OPA:ta erääntyi myös kiinteäkorkoinen marraskuussa 2012 liikkeeseen laskettu 115 miljoonan euron suuruinen rekisteröity joukkovelkakirjalaina (Namensschuldverschreibung). Lisäksi marraskuussa erääntyi kiinteäkorkoinen marraskuussa 2014 liikkeeseen laskettu 1 miljardin euron suuruinen kiinteistövakuudellinen joukkovelkakirjalaina ja siihen liittyneet osuuspankkien väliluotot, yhteensä 1 miljardi euroa.

Liite 2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja esittämisen muutokset

OPA korjasi virallista tilinpäätöksen tasekaavaa vuoden 2024 alussa. OPAn uusi tasekaava kuvaa yhtiön toimintaa aiempaa paremmin ja taseeseen on lisätty uusia rivejä. Muutokset on tehty takautuvasti myös vuodelle 2023 ja vuoden 2024 ensimmäiselle vuosineljännekselle.

Keskeiset muutokset tasekaavassa ajankohdalle 1.1.2023:

- a. Lainasaamisten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä "Muu varat" ja rahoitusvelkojen maksamattomat korot on esitetty aiemmin taseen rivillä "Varaukset ja muut velat". Taseen riville Saamiset jäsenluottolaitoksilta siirrettiin korkoja 35 934 tuhatta euroa. Taseen riville Saamiset asiakkailta siirrettiin korkoja 3 497 tuhatta euroa. Taseen riville Velat jäsenluottolaitoksille siirrettiin korkoja 3 869 tuhatta euroa. Taseen riville Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat siirrettiin korkoja 36 629 tuhatta euroa.
- b. Tase-erästä "Saamiset asiakkailta" siirrettiin luottoja 100 984 tuhatta euroa tase-erään Saamiset jäsenluottolaitoksilta.
- c. Johdannaissopimusten korkosaamiset ja -velat on aiemmin esitetty taseen riveillä "Muut varat" ja "Varaukset ja muut velat" Johdannaissopimusten käyvät arvot esitetään jatkossa taseen varojen ja velkojen "Johdannaissopimukset" riveillä, joten johdannaisten korkosaamiset ja -velat siirrettiin varsinaisen johdannaissopimuksen kanssa samaan tase-erään. Tehtyjen siirtojen jälkeen taseen varojen "Johdannaissopimukset" kasvoivat 23 707 tuhatta euroa ja taseen velkojen "Johdannaissopimukset" kasvoivat 19 371 tuhatta euroa.
- d. Aiemmin taseella esitetyn rivin "Verosaamiset" nimeksi vaihdettiin "Laskennalliset verosaamiset" ja rivin "Verovelat" nimeksi vaihdettiin "Laskennalliset verovelat".
- e. Taseella esitetään uutena rivinä "Rahavarat", jonka sisältö on aiemmin esitetty taseen erässä "Saamiset luottolaitoksilta". Erään siirrettyjen pankkisaamisten määrä oli 137 989 tuhatta euroa.
- f. Aiemmin taseella esitetyn rivin "Saamiset luottolaitoksilta" nimeksi vaihdettiin "Saamiset jäsenluottolaitoksilta".
- g. Aiemmin taseella esitetyn rivin "Velat luottolaitoksille" nimeksi vaihdettiin "Velat jäsenluottolaitoksille".
- h. Väliluotoille kirjattiin portfoliosuojauksen takautuvan laskennan mukainen suojatun riskin oikaisu 54 620 tuhatta euroa. Kirjaus oikaisee taseen veloissa yleiseen liikkeeseen laskettuja velkakirjoja.
- i. Yhteensä oikaisut pienensivät taseen varoja ja velkoja 78 670 tuhatta euroa.

Tase, tuhatta €	Viittaus	1.1.2023	Muutokset	Oikaistu 1.1.2023
Rahavarat	e)		137 989	137 989
Saamiset jäsenluottolaitoksilta	a), b), e), f), h),i)	17 996 364	-55 691	17 940 673
Saamiset asiakkailta	a), b)	2 787 526	-97 487	2 690 039
Johdannaissopimukset	c), i)	7 482	23 707	31 189
Muut varat	a), c)	88 065	-87 188	877
Verosaamiset	d)	98	-98	
Laskennalliset verosaamiset	d)		98	98
Varat yhteensä		20 879 535	-78 670	20 800 866
Velat jäsenluottolaitoksille	a), g)	2 250 000	3 869	2 253 869
Johdannaissopimukset	c)	1 201 138	19 371	1 220 509
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	a), h), i)	16 970 557	-17 991	16 952 566
Varaukset ja muut velat	a), c)	86 295	-83 918	2 377
Verovelat	d)	234	-234	
Laskennalliset verovelat	d)		234	234
Velat yhteensä		20 508 224	-78 670	20 429 555
Oma pääoma				
Osakepääoma		60 000		60 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		245 000		245 000
Kertyneet voittovarot		66 311		66 311
Oma pääoma yhteensä		371 311		371 311
Velat ja oma pääoma yhteensä		20 879 535		20 800 866

Keskeiset muutokset tasekaavassa ajankohdalle 31.12.2023:

- a. Lainasaamisten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä "Muu varat" ja rahoitusvelkojen maksamattomat korot on esitetty aiemmin taseen rivillä "Varaukset ja muut velat". Taseen riville Saamiset jäsenluottolaitoksilta siirrettiin korkoja 153 100 tuhatta euroa. Taseen riville Saamiset asiakkailta siirrettiin korkoja 5 903 tuhatta euroa. Taseen riville Velat jäsenluottolaitoksille siirrettiin korkoja 12 380 tuhatta euroa. Taseen riville Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat siirrettiin korkoja 76 662 tuhatta euroa.
- b. Tase-erästä "Saamiset asiakkailta" siirrettiin luottoja 69 963 tuhatta euroa tase-erään Saamiset jäsenluottolaitoksilta.
- c. Johdannaissopimusten korkosaamiset ja -velat on aiemmin esitetty taseen riveillä "Muut varat" ja "Varaukset ja muut velat" Johdannaissopimusten käyvät arvot esitetään jatkossa taseen varojen ja velkojen "Johdannaissopimukset" riveillä, joten johdannaisten korkosaamiset ja -velat siirrettiin varsinaisen johdannaissopimuksen kanssa samaan tase-erään. Tehtyjen siirtojen jälkeen taseen varojen "Johdannaissopimukset" kasvoivat 22 807 tuhatta euroa ja taseen velkojen "Johdannaissopimukset" kasvoivat 89 864 tuhatta euroa.
- d. Aiemmin taseella esitetyn rivin "Verosaamiset" nimeksi vaihdettiin "Laskennalliset verosaamiset" ja rivin "Verovelat" nimeksi vaihdettiin "Laskennalliset verovelat".
- e. Taseella esitetään uutena rivinä "Rahavarat", jonka sisältö on aiemmin esitetty taseen erässä "Saamiset luottolaitoksilta". Takautuvasti erään siirrettyjen pankkisaamisten määrä oli 291 681 tuhatta euroa.
- f. Aiemmin taseella esitetyn rivin "Saamiset luottolaitoksilta" nimeksi vaihdettiin "Saamiset jäsenluottolaitoksilta".
- g. Aiemmin taseella esitetyn rivin "Velat luottolaitoksille" nimeksi vaihdettiin "Velat jäsenluottolaitoksille".
- h. Väliluotoille kirjattiin portfoliosuojauksen takautuvan laskennan mukainen suojatun riskin oikaisu 6 429 tuhatta euroa. Kirjaus oikaisee taseen veloissa yleiseen liikkeeseen laskettuja velkakirjoja.
- i. Yhteensä oikaisut pienensivät taseen varoja ja velkoja 85 071 tuhatta euroa.

Tase, tuhatta €	Viittaus	31.12.2023	Muutos	Oikaistu 31.12.2023
Rahavarat	e)		291 681	291 681
Saamiset jäsenluottolaitoksilta	a),b),e),f),h),i)	15 091 681	-75 048	15 016 633
Saamiset asiakkailta	a), b)	2 177 173	-64 059	2 113 114
Johdannaissopimukset	c), i)	49 872	22 808	72 680
Muut varat	a), c)	261 533	-260 452	1 081
Verosaamiset	d)	2 430	-2 430	
Laskennalliset verosaamiset	d)		2 430	2 430
Varat yhteensä		17 582 690	-85 071	17 497 619
Velat jäsenluottolaitoksille	a), g)	2 000 000	12 380	2 012 380
Johdannaissopimukset	c)	765 005	89 864	854 869
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	a), h), i)	14 185 914	70 232	14 256 146
Varaukset ja muut velat	a), c)	259 548	-257 548	2 000
Verovelat	d)	63	-63	
Laskennalliset verovelat	d)		63	63
Velat yhteensä		17 210 530	-85 071	17 125 459
Oma pääoma				
Osakepääoma		60 000		60 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		245 000		245 000
Kertyneet voittovarot		67 160		67 160
Oma pääoma yhteensä		372 160		372 160
Velat ja oma pääoma yhteensä		17 582 690		17 497 619

Muutokset tuloslaskelmakaavassa ajankohdalle 1–12/2023

OPAlla on omassa taseessa saamisia asiakkailta, joista OPA perii asiakkailta palkkioita, ja joihin liittyviä asiakkuuksia osuuspankit hallinnoivat. OPA palauttaa luotonannosta saamansa palkkiot osuuspankeille niiden hallinnoimista luotoista. Osuuspankeille maksettavat palkkiokulut luotonannosta esitettiin aiemmin tuloslaskelman palkkiokuluissa. Esitystapa on korjattu takautuvasti ja tuloslaskelman palkkiokuluissa aiemmin esitetyt osuuspankeille maksettavat palkkiokulut luotonannosta esitetään jatkossa nettoperusteisesti luotonannon palkkiotuotoissa. Takautuvasti siirrettiin vuodelta 2023 luotonannon palkkiokuluja palkkiotuottoihin 2 258 tuhatta euroa. Nettopalkkiotuottojen kokonaismäärä ei muuttunut.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liite 3. Korkokate

Laatimisperiaatteet

Korkokatteella esitetään korkoinstrumenttien saadut ja maksetut korot, jaksotettu nimellisarvon ja hankinta-arvon välinen erotus, korkojohdannaisten korot sekä arvonmuutos käyvän arvon suojauksessa, korkokulut liikkeeseen lasketuista velkakirjoista.

Korkotuotot efektiivisen koron menetelmällä laskettuna

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin. Kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjalainojen nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus jaksotetaan lainan juoksuajalle korkotuottoihin ja -kuluihin.

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin, kun kyseessä ovat rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja koska ne ovat erääntyneet yli 90 päivää (ovat vaiheessa 3). Tällöin näiden rahoitusvarojen korkojen suoriteperusteinen tuloutus loppuu ja muuttuu maksuperusteiseksi.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketut korkotuotot kirjataan jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista taseen eristä. Tässä erässä esitetään myös voitot ja tappiot, jotka syntyvät suojaussuhteista, joihin sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa.

Tuhatta €	2024	Oikaistu 2023
Korkotuotot efektiivisen koron menetelmällä laskettuna		
Saamisista jäsenluottolaitoksilta	594 539	492 696
Saamisista asiakkailta	72 104	89 496
Korot rahoitusvaroja suojaavista johdannaisista	2 842	9 671
Suojauslaskennan oikaisun muutos		
Suojattavan riskin käyvän arvon muutos	-6 083	15 456
Muut oikaisut	10 210	3 031
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos	6 083	-15 456
Muut korkotuotot	87	-76
Korkotuotot yhteensä	679 781	594 819
Korkokulut		
Veloista jäsenluottolaitoksille	-64 963	-70 977
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista		
Korot	-227 913	-203 243
Suojattavan riskin käyvän arvon muutos	-269 422	-493 561
Suojauslaskennan alaisista johdannaisista		
Käyvän arvon muutos	269 435	493 981
Korot	-356 910	-285 338
Muut korkokulut	-1	0
Korkokulut yhteensä	-649 775	-559 138
Korkokate	30 007	35 680

* Sisältää johdannaisten arvostuksen ja korot.

Korkokate oli 30,0 miljoonaa euroa (35,7). Korkokate laski OPAn oman taseen luottokannan vuoden aikana tapahtuneen supistumisen, marraskuussa tapahtuneen luottokannan myynnin sekä väliluottokannan pienentymisen myötä. OPA on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksilla. Koronvaihtosopimuksilla on vaihdettu asuntoluottojen ja väliluottojen korot ja liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen korot samaan korkoperustaan. Korkoriskin suojauksen seurauksena markkinakorkojen muutoksilla on vähäinen vaikutus OPAn nettomääräiseen korkokatteeseen asuntoluotoista sekä väliluotoista ja liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista.

Liite 4. Saamisten arvonalentumiset

Laatimisperiaatteet

Saamisten arvonalentumissa esitetään odotettavissa olevat luottotappiot asiakkailta sekä lopulliset luottotappiot ja niiden palautukset.

Saamisten arvonalentumiset, tuhatta €	2024	2023
Luottotappioiden poistetut saamiset	-86	-143
Palautukset poistetuista saamisista	7	21
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta	2 579	-133
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	2 500	-256

Saamisten arvonalentumiset OPAn oman taseen luotoista olivat 2,5 miljoonaa euroa (-0,3). Tappiota koskeva vähennyserä oli 0,0 miljoonaa euroa (2,6). Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan taseen erästä "Saamiset asiakkailta". Odotettavissa olevat luottotappiot olivat positiiviset ja tappiota koskeva vähennyserä poistui OPAn oman taseen luottokannan myynnin seurauksena. Väliluottosaamisista ei kirjata odotettavissa olevia luottotappioita.

Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista jäsenluottolaitoksilta

Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymäläisissä tarkoitettuna tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilanteen estämiseksi. Lisäksi keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenpankki on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenpankille tukitoimena taikka toisen jäsenpankin velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenpankilta. Jäsenpankilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalaissa tarkoitettu rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Jäsenpankin vastuu määrästä, jonka keskusyhteisö on jonkin jäsenpankin puolesta tämän velkojalle suorittanut, jakautuu jäsenpankkien kesken niiden viimeksi vahvistettujen taseiden loppusumman mukaisessa suhteessa. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla $\text{probability of default (PD)} \times \text{loss given default (LGD)} \times \text{exposure at default (EAD)}$ kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista joulukuun lopussa. PD kuvaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti.

Koska OP Ryhmää arvioidaan yhteenliittymäläin yhteisvastuun periaatteella kokonaisuutena, ei yksittäiselle jäsenluottolaitokselle voida erikseen laskea odotettavissa olevaa luottotappiota. Maksukyvyttömyyden todennäköisyytenä käytetään OP Ryhmän sisäisissä luotoissa, mukaan lukien väliluotot, nollaa yhteisvastuullisuudesta johtuen. LGD kuvaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. Yhteenliittymän yhteisvastuu takaa kaikki jäsenluottolaitoksen odotettavissa olevat tappiot, joten myös LGD-komponentti on OP Ryhmän sisäisissä luotoissa nolla. Tähän vaikuttaa OP Ryhmän nykyinen vahva taloudellinen asema ja sen odotetaan säilyvän myös ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. EAD kuvaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä.

Liite 5. Nettopalkkiotuotot

Laatimisperiaatteet

Palkkiotuotot

Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin mukaisesti. IFRS 15 -standardin mukaiset palkkiotuotot tuloutetaan, kun palvelun sovitut suoriteveloitteet luovutetaan asiakkaalle ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään, johon odotetaan olevan oikeutettu asiakkaalle luovutettavia luvattuja palveluja vastaan. Palkkiokulut kirjataan suoriteperusteella nettopalkkiotuottoihin.

Palkkiotuotot koostuvat luotonannon palkkioista, joita peritään henkilöasiakkailta. Luotonannon palkkioiden suoriteveloitteet täyttyvät ajan kuluessa. Vastikemäärä on palveluissa listahinta tai sopimuksessa sovittu. Palkkiot peritään asiakkaalta kuukausittain sopimusehtojen mukaisesti.

Palkkiokulut

Marraskuussa OPA myi koko oman taseen luottokantansa takaisin 85 osuuspankille. Ennen luottojen myyntiä lainan asiakkaalle myöntäneelle osuuspankille palautettiin niiden palkkiomallissa sovittu osuus tuotoista. Palkkiokulut koostuivat pääosin luotonannosta perittyjen tuottojen maksamisesta osuuspankeille, luottojen hoitopalkkioiden maksamisesta osuuspankeille ja joukkovelkakirjojen liikkeeseen laskuun liittyvistä palkkiokuluista.

OPA:n taseella olevista luotoista perittyjen kulujen maksaminen osuuspankeille kostui seuraavista eristä:

- Luoton toimitusmaksut ja järjestelypalkkiot
 - Luottojen ilmoituskulut ja alper-maksut
 - Korkosidonnaisuuden tai koron muutoksesta korontarkistuspäivänä perittävät toimitusmaksu
- OPA maksoi osuuspankeille myös sille siirretyille luotoille korkomarginaalin palautusta ja OPAlle myydyille luotoille hoitopalkkiota. Hoitopalkkion suuruuden ja maksun alkamiskohdan päätti OPAn hallitus.

	2024	Oikaistu 2023
Nettopalkkiotuotot, tuhatta €		
Palkkiotuotot		
Luotonanto	86	100
Yhteensä	86	100
Palkkiokulut, tuhatta €		
Luottojen hoitopalkkio osuuspankeille	-11 191	-16 470
Joukkovelkakirjojen liikkeeseenlasku		-9
Muut	-13	-10
Yhteensä	-11 204	-16 489
Nettopalkkiotuotot	-11 118	-16 389

Marraskuussa OPA myi koko oman taseen luottokantansa takaisin 85 osuuspankille. Ennen luottojen myyntiä OPalla oli omassa taseessaan saamia asiakkailta, joihin liittyviä asiakkuuksia osuuspankit hallinnoivat. OPA palautti osuuspankeille niiden hallinnoimista luotoista hoitopalkkioina palkkiomallissa sovitun osuuden asiakkaiden maksamista tuotoista. Osuuspankeille maksetut hoitopalkkiot näkyvät palkkiokuluina nettopalkkiotuotoissa. Asiakkaiden maksamat korot kirjattiin efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin. Puolivuosikatsauksen 1.1.-30.6.2024 liitetiedossa 10. "Tase- ja tuloslaskelmakaavan esittämisen korjaaminen" kerrotaan luotonannon palkkiotuottojen esittämisen korjauksesta, joka on tehty takautuvasti vuodelle 2023.

Liite 6. Henkilöstökulut

Laatimisperiaatteet

Henkilöstökuluissa esitetään palkat, palkkiot, eläkekulut ja henkilösivukulut.

Työsuhde-etuudet

Eläke-etuudet

OPAn työntekijöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa. Työntekijöiden lisäeläketurva on järjestetty OP-Eläkesäätiön kautta.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa hoidetut eläkejärjestelyt työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeiden rahastoiduilta osin ovat maksupohjaisia järjestelyjä. OP-Eläkesäätiössä hoidetut järjestelyt ovat kokonaisuudessaan etuuspohjaisia.

Eläkejärjestelyistä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelman erään "Henkilöstökulut".

Maksupohjaisissa järjestelyissä vakuutusmaksut kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä muita maksuvelvoitteita ei ole.

Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn supistaminen, veloitteen täytyminen tai muuttaminen kirjataan tulosvaikutteisesti tapahtumahetkellä.

Etuuspohjaiset järjestelyt OP-Eläkesäätiössä rahoitetaan suorituksilla, jotka perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä OP-Eläkesäätiön ja hyväksyttävien vakuutusten järjestelyihin kuuluvien varojen käyvällä arvolla.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen.

Laskenta on suoritettu ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä (project unit credit method). Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella.

Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttauskorko on määritelty yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättymispäivän markkinatuoton perusteella.

Eläkevelvoitteen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kirjattaessa uudelleen määrittämisestä

johtuvia eriä muihin laajan tuloksen eriin ei näitä eriä enää siirretä tulosvaikutteisesti myöhemmillä tilikausilla. (Liite 18. Muut velat)

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

OPAssa on käytössä lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella siihen kuuluvat henkilöt voivat saada palkitsemista joko pelkästään rahana tai OP Osuuskunnan hallituksen päättämään viiteinstrumenttiin sidottuna ja rahan yhdistelmänä. Palkkiota maksetaan ansaintavuoden aikana tehdyistä työsuorituksista. Palkitsemisjärjestelmän arvioitu maksimimäärä lasketaan järjestelmän myöntämishetkellä. Kuluksi kirjattava määrä jaksetaan henkilöstökuluihin ja siirtovelkoihin oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkiojärjestelmällä ohjataan ja tuetaan OP Ryhmän pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden ja niistä johdettujen vuositavoitemittareiden toteutumista sekä palkitaan henkilöstöä tavoitteiden saavuttamisesta ja ylittämisestä. Tulospalkkiojärjestelmän ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Tulospalkkio on porrastettu vaatavuusluokan mukaan ja palkkiomaksimit vastaavat 1–12 kuukauden palkkaa vuositasona.

Tulokorteilla olevat tavoitteet voivat olla yritys-, tiimi- tai henkilökohtaisia ja käytetyt mittarit perustuvat mm. asiakaskokemukseen, toiminnan laatuun, kannattavuuteen, palkkiotuottoihin, myyntiin sekä strategiasta johdettuihin toiminnan kehittymiseen liittyviin tavoitteisiin. OP Ryhmän kaikille johtajille yhteiset ryhmätasoiset mittarit olivat OP Ryhmän kulu-tuottosuhte 20 prosentin painolla ja tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 20 prosentin painolla. Keskusyhteisössä tavoitteiden saavuttamisen perusteella muodostuneeseen palkkioon sovelletaan kerrointa, joka perustuu Keskusyhteisökonsernin tulokseen ennen veroja.

Tulospalkkion ansaintamittareiden toteuman lisäksi lopulliseen palkkion maksuun vaikuttaa laadullinen arviointi, jossa esihenkilö arvioi henkilön ohjeiden ja sääntelyn mukaista toimintaa. Tarkastelussa huomioidaan myös kestävyysriskit niiden henkilöiden ja roolien

osalta, joille kestävyysriskien huomioiminen on olennainen osa työtehtäviä. Tulospalkkion määrää korjataan riskiperusteisesti rikkeiden kriittisyyden ja määrän perusteella kertoimella 0–1.

Henkilöstörahasto

OPA kuuluu OP Ryhmän yhteiseen OP-Henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot. Vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

OP Ryhmän henkilöstörahastolle maksettava voittopalkkioerä vuonna 2024 perustui seuraavien tavoitteiden saavuttamiselle: OP Ryhmän kulu-tuottosuhteeseen 50 prosentin painolla ja tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 50 prosentin painolla.

Tuhatta €	2024	2023
Palkat ja palkkiot	-511	-487
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet		
Henkilöstörahasto	-7	-14
Tulospalkkiot	-72	-63
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-100	-96
Etuuspohjaiset järjestelyt	1	1
Muut henkilösivukulut	-14	-13
Henkilöstökulut yhteensä	-703	-672

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin vuonna 2024 6 (7) henkilöä.

Palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta.

Henkilöstörahastosta vuodelta 2024 kirjattiin palkkioita yhteensä 8 tuhatta euroa (14).

Tulospalkkiojärjestelmästä kirjattu velka oli 31.12.2024 yhteensä 67 tuhatta euroa (50)

Liite 7. Liiketoiminnan muut kulut

Laatimisperiaatteet

Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään toimistokulut, ICT-kulut, muut hallintokulut, viranomais- ja tilintarkastuskulut, vuokrat ja muut kulut.

Liiketoiminnan muut kulut

Tuhatta €	2024	2023
ICT-kulut		
Tuotanto	-3 263	-4 091
Kehittäminen	-985	-816
Viranomaismaksut	-608	-781
Tilintarkastusmaksut	-351	-209
Palveluostot	-1 503	-1 361
Asiantuntijapalvelut	-26	
Tietoliikenne	-2	-2
Markkinointi	-8	-9
Vakuutus- ja varmuuskulut	-849	-587
Vuokrat	-7	-6
Palvelumaksut OP Osuuskunnalle	-285	-284
Muut*	-8 358	-968
Yhteensä	-16 245	-9 115

*Marraskuussa OPA myi nimellisarvoltaan 1 825 miljoonan euron luottokannan takaisin 85 osuuspankille. Myynnistä kirjattiin 7,9 miljoonaa euroa myyntitappiota liiketoiminnan muihin kuluihin ja samalla tuloutui 5,0 miljoonaa euroa tuottoa korkokatteeseen, joka muodostuu suojauslaskennan erien purusta aiheutuneesta 7,7 miljoonan euron tuotosta ja lainan EIR-jaksotusten purusta aiheutuneesta 2,7 miljoonan euron kulusta. Lisäksi tuloutui 4,5 miljoonaa euroa myydyille luotoille kirjatusta odotettavissa olevasta luottotappiosta. Nettovaikutus liikevoittoon oli 1,7 miljoonaa euroa positiivinen. Aiemmin OPA on ostanut joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi merkittävät luotot osuuspankeista. Nykyään OPA toimii väliuottomallilla, jossa luotot merkitään joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi suoraan osuuspankkien taseista.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin

Tuhatta €	2024	2023
Tilintarkastuksesta	92	73
Tilintarkastajan muut lausunnot	144	2
Muut palvelut		62
Yhteensä	236	137

PricewaterhouseCoopers Oy Oy:lle maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2024 olivat 92 400 euroa, tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista 144 000 euroa, veroneuvonnasta 0 euroa ja muista palveluista 0 euroa. KPMG Oy Ab:lle maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2023 olivat 73 000 euroa, tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista toimeksiannoista 2 400 euroa, veroneuvonnasta 0 euroa ja muista palveluista 62 000 euroa. Luvut eivät sisällä arvonlisäveroa.

Liite 8. Tuloverot

Laatimisperiaatteet

Tuloslaskelman veroihin sisältyvät tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verot ja laskennallinen verokulu tai -tuotto. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan ja laskennalliset verot voimassa olevan verokannan perusteella tai tilinpäätöspäivään mennessä hyväksytyn, tulevia vuosia koskevan verokannan perusteella.

Tuhatta €	2024	2023
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero		-1 154
Edellisten tilikausien verot	-89	-2 941
Laskennalliset verot	-889	2 335
Tuloslaskelman verot	-978	-1 760
Yhteisön tuloveroprosentti	20	20

Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin

Tuhatta €	2024	2023
Tulos ennen veroja	4 445	9 250
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-889	1 850
Edellisten tilikausien verot	-89	-2 941
Muut		2 851
Tuloslaskelman verot	-978	1 760

Tasetta koskevat liitetiedot

Liite 9. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Laatimisperiaatteet

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu ja arvostaminen

OPA luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL – Fair Value Through Profit or Loss)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (FVOCI – Fair Value Through Other Comprehensive Income)
- Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat.

OPA luokittelee rahoitusvelat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL – Fair Value Through Profit or Loss)
- Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnetyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

Liiketoimintamalli

Rahoitusvarojen luokittelu perustuu yhtiön liiketoimintamalliin, jolla tarkoitetaan sitä, miten OPA hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. OPAssa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen

keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan OPA ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi OPAn asuntoluottoja ja väliluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon suuruiseksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään IFRS 15 -standardin mukaisesti, ja niitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät palkkiot.

Luotot

Saamiset asiakkailta kirjataan OPAn taseeseen silloin kun ne on myönnetty suoraan OPAn taseesta tai kun osuuspankki on myynyt luotot OPAlle markkinahintaan ja luottojen luotto-, korko ja rahoitusriski on siirtynyt OPAlle myynnin yhteydessä. Nämä luotot esitetään tase-erässä Saamiset asiakkailta. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa, tai kun rahoitusvara on siirretty toiselle osapuolelle niin että kaikki siihen liittyvät riskit ja edut ovat myös siirtyneet.

OPA soveltaa toiminnassaan väliluottomallia, joka tarkoittaa, että OPA myöntää osuuspankille väliluoton, jota vastaan osuuspankki asettaa OPAn liikkeeseen laskemien katettujen joukkolainojen vakuudeksi kiinteistövakuudellisia luottoja. Väliluotot esitetään tase-erässä saamiset jäsenluottolaitoksilta. Väliluottomallissa osuuspankin asuntovakuudellisen luoton luotto-, korko-, tai rahoitusriski ei siirry OPAlle, mutta luotto merkitään OPAn liikkeeseen laskeman joukkovelkakirjalainan vakuudeksi.

Luottojen luokittelu ja arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- a) OPAn liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella OPA luokittelee ja arvostaa kaikki luotot seuraavasti:

Jaksotettuun hankintamenuun

Näitä rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän, ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Rahoitusvaroja tai -velkoja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun ne eivät täytä jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien kriteereitä. OPAssa tähän luokitellaan kuuluvat vain johdannais sopimukset. Niiden voitot ja tappiot kirjataan korkotuottoihin tai -kuluihin osana suojauslaskennan erää.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset. OPalla tähän ryhmään kuuluvat strategiset sijoitukset OP Osuuskunnan osuuspääomaan.

Yleensä oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mutta näiden sijoitusten osalta OPA on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, että tässä on kyse kaupankäyntiliiketoimintaan kuulumattomasta sijoituksesta oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, jolloin käyvän arvon myöhemmät muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Koska tässä on kyse sijoituksesta OP Osuuskunnan osuuspääomaan, johto on arvioinut, että niiden nimellisarvo vastaa käypää arvoa. Näiden sijoituksista ei muodostu myyntivoittoja tai -tappioita. Osuuspääoman korot kirjataan sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Maksettavan koron määrä vahvistetaan vuosittain OP Osuuskunnan Osuuskunta kokouksessa.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun OPAn liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, OPA arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa OPAn rahoitusvaroista vastaa perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä.

OPAn kaikki henkilöasiakkaille myönnetty luotot sisältävät mahdollisuuden ennen aikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennen aikaisesta päättämisestä.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esimerkiksi osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta, vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarvioinnissa.

Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukyvyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitojoustoksi, joka on tyypillisesti esimerkiksi lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Lisäksi lainan luokittelu lainanhoitojoustoksi siirtää lainan vähintään arvonalentumisvaiheeseen 2 ja koko voimassaoloajalta laskettavan odotettavissa olevan luottotappion piiriin vähintään kahdeksi vuodeksi, kunnes asiakkaan maksukyky on tervehtynyt.

Lainanhoitojouston tervehtymisen edellytyksenä on myös, että vähintään kahden vuoden koeajan jälkeen:

- Vähintään puolet saamisen koeajasta asiakas on suorittanut säännöllisiä ja oikea-aikaisia maksuja ja tämän myötä on maksettu huomattava kokonaismäärä pääomasta tai korosta.
- Yksikään asiakkaan vastuista ei ole ollut erääntyneenä yli 30 päivää edellisen kolmen kuukauden aikana.

Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä ennakoivana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, OPA kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisajankohta on lainan alkuperäinen kirjaamisajankohta, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita. OPA luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettynä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi

tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun OPA siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat velat luottolaitoksille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos OPA vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. OPA ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Varat 31.12.2024, tuhatta €	Jaksotettu hankinta- meno	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kirjanpito- arvo yhteensä	Käypä arvo yhteensä
Rahavarat	343 002			343 002	343 002
Saamiset jäsenluottolaitoksilta	14 956 610			14 956 610	14 956 610
Johdannaissopimukset		114 221		114 221	114 221
Muut rahoitusvarat			40	40	40
Rahoitusvarat yhteensä	15 299 612	114 221	40	15 413 873	15 413 873

Velat 31.12.2024, tuhatta €	Jaksotettu hankinta- meno	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat	Kirjanpito- arvo yhteensä	Käypä arvo yhteensä
Velat jäsenluottolaitoksille				
Johdannaissopimukset			589 194	589 194
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14 457 644		14 457 644	14 259 981
Muut rahoitusvelat	50		50	50
Rahoitusvelat yhteensä	14 457 694	589 194	15 046 888	14 849 225

Oikaistu

Varat 31.12.2023, tuhatta €	Jaksotettu hankinta- meno	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Kirjanpito- arvo yhteensä	Käypä arvo yhteensä
Rahavarat	291 681			291 681	291 681
Saamiset jäsenluottolaitoksilta	15 016 633			15 016 633	15 016 633
Saamiset asiakkailta	2 113 114			2 113 114	2 113 114
Johdannaissopimukset		72 680		72 680	72 680
Muut rahoitusvarat	1 024		40	1 064	1 064
Rahoitusvarat yhteensä	17 422 452	72 680	40	17 495 172	17 495 172

Oikaistu

	Jaksotettu hankinta- meno	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat	Kirjanpito- arvo yhteensä	Käypä arvo yhteensä
Velat 31.12.2023, tuhatta €				
Velat jäsenluottolaitoksille	2 012 380		2 012 380	2 012 380
Johdannaissopimukset		854 869	854 869	854 869
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14 256 146		14 256 146	14 100 873
Muut rahoitusvelat	318		318	318
Rahoitusvelat yhteensä	16 268 844	854 869	17 123 713	16 968 440

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuun sisältäen suojattavasta riskistä aiheutuneen negatiivisen arvostuksen 441 169 tuhatta euroa (717 020 tuhatta euroa). Näille velkakirjoille on arvioitu käypä arvo markkinoilta saatavilla olevan hintanoteerausinformaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla ja se on joulukuun lopussa 14 259 981 tuhatta euroa (14 100 873 tuhatta euroa).

Saamiset jäsenluottolaitoksilta on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuun sisältäen suojattavasta riskistä aiheutuneen negatiivisen arvostuksen 1 570 tuhatta euroa (6 429 tuhatta euroa). Suurin jaksotettuun hankintamenuun arvostettu erä ovat saamiset jäsenluottolaitoksilta, jotka ovat osuuspankeille myönnettyjä väliluottoja. Ne ovat valtaosin sidottu vaihtuvaan korkoon ja niiden luottoriski on nolla yhteisvastuullisuudesta johtuen (katso yhteisvastuullisuuden kuvaus liitteestä 2. Saamisten arvonalentumiset). Näiden luottojen kirjanpitoarvo on joulukuun lopussa kohtuullisen lähellä niiden käypää arvoa.

Liite 10. Rahavarat

Laatimisperiaatteet

Rahavarat koostuvat talletuksista jäsenluottolaitoksissa.

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Talletukset jäsenluottopankeissa	343 002	291 681
Rahavarat yhteensä	343 002	291 681

Liite 11. Saamiset jäsenluottolaitoksilta

Tuhatta €	2024	Oikaistu 2023
Väliluottosaamiset	14 954 957	14 946 671
Muut	1 654	69 963
Yhteensä	14 956 610	15 016 633

Väliluottosaamiset

OPA vastaa OP Ryhmän vakuudellisesta varainhankinnasta soveltaen toiminnassaan Laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista (151/2022, luku 7) mukaista väliluottomallia. OPA laskee liikkeeseen katettuja joukkovelkakirjalainoja, joiden vakuudeksi osuuspankkien taseista merkitään asuntovakuudellisia lainasaamisia katepooliin. Katettujen joukkovelkakirjalainojen vakuutena on näiden asuntovakuudellisten lainasaamisten tulevaisuuden kassavirrat. Väliluottomallissa lainasaamiset tai niihin liittyvät riskit eivät siirry OPAlle. OPA rahoittaa osuuspankkeja väliluottomallin mukaisesti välittämällä joukkovelkakirjalainoista saamansa varat väliluottoina osuuspankeille. Väliluottosaamiset esitetään OPAn taseessa rivillä saamiset jäsenluottolaitoksilta ja ne erääntyvät samanaikaisesti liikkeeseenlaskettujen joukkovelkakirjalainojen kanssa.

Saamisista jäsenluottolaitoksille ei kirjata odotettavissa olevia luottotappioita. Asiasta on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 4. Saamisten arvonalentumiset.

Liite 12. Saamiset asiakkailta

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Luotot yleisölle ja julkisyhteisöille		2 179 753
Tappiota koskeva vähennyserä		-2 579
Saamiset asiakkailta yhteensä		2 177 173

Marraskuussa OPA myi nimellisarvoltaan 1 825 miljoonan euron luottokannan takaisin 85 osuuspankille. Myynnistä kirjattiin 7,9 miljoonaa euroa myyntitappiota liiketoiminnan muihin kuluihin ja samalla tuloutui 5,0 miljoonaa euroa tuottoa korkokatteeseen, joka muodostuu suojauslaskennan erien purusta aiheutuneesta 7,7 miljoonan euron tuotosta ja lainan EIR-jaksotusten purusta aiheutuneesta 2,7 miljoonan euron kulusta. Lisäksi tuloutui 4,5 miljoonaa euroa myydyille luotoille kirjatusta odotettavissa olevasta luottotappiosta. Nettovaikutus liikevoittoon oli 1,7 miljoonaa euroa positiivinen. Aiemmin OPA on ostanut joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi merkittävät luotot osuuspankeista. Nykyään OPA toimii väliluottomallilla, jossa luotot merkitään joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi suoraan osuuspankkien taseista.

Laatimisperiaatteet

Arvonalentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintameno- arvoistettavista ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista tase- eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä, ja ne kuvastavat:

- vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulemien vaihtelualue
- rahan aika-arvoa ja
- järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: Järjestämättömät sopimukset, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyyttömyyden (default) määritelmä

OPAssa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa. Maksukyvyyttömyyttä arvioidaan OP Ryhmän sisäisellä maksukäyttäytymiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosenttia. Maksukyvyyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 prosenttia) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvyytön viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA)

ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitajastollisten saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). Järjestämättömän vastuu määritellään Vakavaraisuusasetuksen (EU) N:o 575/2013 47a artiklan mukaisesti. OPA käyttää järjestämättömyyden vastuuta arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteerinä.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Kaikille sopimustyypeille laadulliset kriteerit luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä ja siten siirrolle arvonalentumisvaiheeseen 2 ovat lainanhoitajastot sekä ennakkovaroitusjärjestelmän tuottama tarkkailulistamerkintä.

OPA on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnysarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Laskentamenetelmät

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilöasiakkaiden vastuille.

PD/LGD-menetelmä

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla $\text{probability of default (PD)} \times \text{loss given default (LGD)} \times \text{exposure at default (EAD)}$ kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista raportointipäivänä. PD ennustaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD ennustaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyhetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD ennustaa vastuun määrää maksukyvyttömyyhetkellä sisältäen

taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyhetkellä. Lisäksi ECL-laskenta huomioi odotukset ennenaikaisesta takaisinmaksusta.

ECL-laskenta perustuu kolmeen eri skenaarioon.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennenaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät), mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään OPAn taloudellisessa vuosisuunnittelussa. Makroekonomiset ennusteet kattavat 5 vuotta, ja ne on ekstrapoloitu 30 vuoteen asti tuotantofunktiota käyttäen. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk Euribor -korko ja 3 kk Euribor -reaalikorko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Skenaarioille on myös arvioitu toteutumisen todennäköisyydet.

Makroekonomisten ennusteiden laatiminen ja niiden heijastaminen tulevaisuuteen aina 30 vuoteen saakka sisältää suuren määrän epävarmuutta, ja siten toteutuneet tulokset voivat merkittävästi poiketa ennustetusta. OPA on analysoinut, että ECL-laskennassa käytettävien riskiparametrien komponenttien ja makroekonomisten tekijöiden muutoksen suhde ei ole lineaarinen. Näin ollen makroekonomiset ennusteet edustavat OPAn parasta näkemystä mahdollisista skenaarioista ja lopputulemista.

Makrotaloudelliset ennusteet ja ESG

Makrotaloudellisissa skenaarioissa huomioidaan ilmastomuutoksesta, siihen liittyvästä talouden muutoksesta ja sopeutumisesta johtuvia vaikutuksia talouteen. Makroskenaarioiden laskennassa on tehty arvio talousvaikutuksista, jossa fossiilisen energian käyttöä vähennetään siten, että hiilineutraalisuus 2035 mennessä saavutetaan. Tässä skenaariossa Suomen BKT:n kasvuaste on keskimäärin 0,3 prosenttiyksikköä perusskenaariota hitaampaa usean vuoden ajan. Laskelma voi kuitenkin ylläarvioida

talouskasvun hidastumista, jos talouden sopeutumiskyky osoittautuu tavanomaista paremmaksi. Tämän vuoksi kielteinen vaikutus sisältyy heikompaan skenaarioon.

Ilmastonmuutoksen talousvaikutuksia koskevia arvioita tullaan tarkentamaan sitä mukaa, kun vaikutuksista kertyy uutta tutkimustietoa, jota voidaan soveltaa skenaariolaskelmiin niiden kattamalla ajanjaksolla.

Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille.

Johdon harkintaan perustuvat arvonalentumisen lisävaraukset (management overlay)

OPA voi tehdä tilanteissa, joissa jokin ulkopuolinen tekijä muuttuu erittäin nopeasti (esimerkiksi maailmanlaajuisissa kriiseissä, kuten pandemia tai sota tai Euribor korkojen nousu) johdon arvioon perustuvan ECL-varauksen. Varaus on tilapäinen ja voimassa niin kauan, kunnes ECL-laskennassa käytettävät riskiparametrit on päivitetty kuvaamaan muuttunutta tilannetta. OP Ryhmässä on käytössä sekä tappiota koskevan vähennyserän määrään kohdistuvia ns. post-model management overlaytä että riskiparametreihin esim. PD:hen sisältyviä management overlay kertoimia. Tehtyihin johdon harkintaan perustuviin arvonalentumisen lisävarauksiin sovelletaan tiukkoja seurantakriteerejä ja niistä raportoidaan ylimmälle johdolle neljännesvuosittain.

Muut odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt arviot

OPA käyttää myös erilaisia arvioita ECL-laskennassa, joilla on vaikutusta ECL:n määrään muun muassa:

- Vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella arvioitu vakuuden käypä arvo
- Sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- Malleissa käytetyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- Mallinnusaineiston ja datan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- Oikeiden ECL- mallien valinta niin, että mallit kuvastavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmän valinta
- Sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivättömille luotoille (valmiusluotot)

Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan osittain pois taseesta silloin kun:

- laina on siirretty oikeudelliseen perintään, jolloin lainan pääoma kirjataan alas vakuuden arvoon saakka.
- velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen maksuohjelma on vahvistettu, eikä luotossa ole muita osallisia tai realisoitavaa omaisuutta.

Laina kirjataan kokonaan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty tai kun pesänhoitajalta on saatu ilmoitus, ettei jako-osuutta tule, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päättynyt tai kun perintä on lopetettu. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuiksi.

Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja niiden tappiota koskeva vähennyserä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain

Vastuut 31.12.2023	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3	
Tuhatta €		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Vastuut yhteensä
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Asuntovakuudelliset luotot	1 912 017	226 728	2 067	228 795	52 451	2 193 263
Saamiset asiakkailta	1 912 017	226 728	2 067	228 795	52 451	2 193 263

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3	
Tuhatta €		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Vastuut yhteensä
Saamiset asiakkailta						
Asuntovakuudelliset luotot	-23	-135	-8	-143	-2 414	-2 580
Saamiset asiakkailta yhteensä	-23	-135	-8	-143	-2 414	-2 580

Yhteenvedo ja tunnusluvut 31.12.2023

	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3	
Tuhatta €		Muut kuin yli 30 pv erääntyneet	Yli 30 pv erääntyneet	Yhteensä		Vastuut yhteensä
Saamiset asiakkailta						
Asuntovakuudelliset luotot	1 912 017	226 728	2 067	228 795	52 451	2 193 263
Tappiota koskeva vähennyserä						
Asuntovakuudelliset luotot	-23	-135	-8	-143	-2 414	-2 580
Kattavuusaste (Coverage ratio), %						
Asuntovakuudelliset luotot		-0,1 %	-0,4 %	-0,1 %	-4,6 %	-0,1 %
Saamiset asiakkailta	1 912 017	226 728	2 067	228 795	52 451	2 193 263
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-23	-135	-8	-143	-2 414	-2 580
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä		-0,1 %	-0,4 %	-0,1 %	-4,6 %	-0,1 %

Tappiota koskeva vähennyserä

	Saamiset asiakkailta			Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
Tuhatta €	12 kk	koko voimassaolo aika	koko voimassaolo aika	
Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2024	23	142	2 414	2 579
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2				
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3				
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2				
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-23	-142	-2 353	-2 519
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset				
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0		-61	-61
Nettotulosvaikutus yhteensä	-23	-142	-2 414	-2 579
Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2024				

Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2023

	Saamiset asiakkailta			Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
Tuhatta €	12 kk	koko voimassaolo aika	koko voimassaolo aika	
Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2023	38	161	2 247	2 446
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-5	45		40
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-2		247	245
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	3	-22		-19
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-22	478	456
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		-24	-24
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		11	-248	-238
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-3	-12	-180	-195
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-9	-19	140	113
Muutokset mallioletuksissa ja metodologiassa				
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset			-245	-245
Nettotulosvaikutus yhteensä	-15	-19	167	133
Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2023	23	142	2 414	2 579

Seuraavassa taulukossa on esitetty luottoluokittain saamisten taseen bruttomääräiset vastuut sekä tappiota koskeva vähennyserä. Luottoluokkia 1-12 käytetään yritysten ja julkisyhteisöjen luottoluokituksessa ja A–F kotitalouksien luottoluokittelussa. Luottoluokat on yhdistelty taulukkoon niin, että yritysasiakkaan luottoluokka 2 käsittää luottoluokat 2 ja 2,5 ja niin edelleen. Henkilöasiakkaissa luottoluokka A sisältää A+, A ja A- ja niin edelleen.

31.12.2023

Tuhatta €

Luottoluokka	Taseen vastuut			Tappiota koskeva vähennyserä		
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3
4	901			0		
5	1 110	513		0		
6	51			0		
7	12					
8		0				
A	1 369 097	28 665		-3	0	
B	370 877	56 563		-5	-4	
C	117 868	52 498		-6	-8	
D	52 101	54 235		-9	-37	
E		36 304			-93	
F			52 451			-2 414
Yhteensä	1 912 017	228 778	52 451	-23	-142	-2 414

OPA voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.

Tällaisten rahoitusvarojen määrä oli 31.12.2024 326 tuhatta euroa (316 tuhatta euroa).

Liite 13. Johdannaissopimukset

Laatimisperiaatteet

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset luokitellaan suojaaviin ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin sopimuksiin. OPA käyttää johdannaisia vain suojaavassa tarkoituksessa. Johdannaiset arvostetaan aina käypään arvoon. OPAssa on laadittu suojauslaskennassa käytettävät menetelmät ja sisäiset periaatteet, joiden mukaisesti rahoitusinstrumentti voidaan määritellä suojaavaksi.

Suojausperiaatteiden mukaisesti OPAssa voidaan suojautua korkoriskiltä, soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta ja rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. OPA:lla ei ole tilikaudella ollut rahavirran suojauslaskentaa käytössä.

Suojauslaskenta

Suojauslaskennalla todennetaan, että suojaussuhteessa olevan suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kumoavat suojatun kohteen vastaavat muutokset kokonaan tai osittain.

Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys dokumentoidaan määrämuotoisesti. Dokumentaatio sisältää tiedot riskienhallinnan periaatteista, suojausstrategiasta ja menetelmistä, joilla suojauksen tehokkuus osoitetaan. Suojauksen tehokkuus ja suojauskohteen ja suojausinstrumentin taloudellinen suhde osoitetaan suojauksen tekohetkellä ja suojausperiodin aikana vertailemalla suojaavan ja suojattavan instrumentin käypien arvojen muutoksia keskenään. Taloudellisen suhteen olemassaoloa arvioidaan tarkastelemalla sekä laadullisesti että määrällisesti ovatko suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin keskeiset ehdot samankaltaiset. Suojaus katsotaan tehokkaaksi, kun suojaavaan instrumentin käyvän arvon muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan portfolion käyvän arvon muutoksesta 80–125 prosenttia. OPA soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa sekä EU carve-out -version mukaista käyvän arvon portfoliosuojausmallia tiettyjen velka- ja luottoportfolioiden suojaukseen, jossa suojien riskiä sopeutetaan tarvittaessa.

Käyvän arvon suojauslaskenta

Korkoriskin käyvän arvon suojaus kohdistuu pitkäaikaisiin kiinteäkorkoisiin velkoihin (omat emissiot), saamisiin jäsenluottolaitoksilta ja yksittäisiin luottoportfolioihin.

Portfoliosuojauksessa suojattuihin eriin kuuluu OPAn taseessa olevia omaisuus- ja velkaeristä koostuvia eriä. Suojattu riski on benchmark-koron käyvän arvon riski. Suojattavat portfoliot muodostetaan velka- ja varakohtaisesti ryhmiteltynä, niihin sisältyvät suojatut erät ovat ominaisuuksiltaan samankaltaisia eikä niissä tapahdu suojauksen aikana muutoksia. Merkittävän portfoliosuojaus kohdistuu emissioihin ja väliluottoihin ja nämä erät on täysimääräisesti suojattuja. Näistä suojaussuhteista voi syntyä tehottomuutta mikäli suojattujen erien ja suojaavan instrumentin ehdoissa on vähäisiäkin eroja. Tilikauden aikana tehottomuutta on tullut vain vähäisiä määriä. Suojausinstrumenttina käytetään koronvaihtosopimuksia.

Johdannaissopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana suojatun riskin (benchmark-korko) osalta käypään arvoon. Suojausoikaisuun kertynyt määrä on esitetty alla olevissa liitteissä. Suojatun riskin ja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan korkotuottoihin suojatun varaerän osalta ja korkokuluihin suojatun velkaerän osalta. Mahdollinen tehottomuus sisältyy samoihin eriin ja jos se on merkittävä eritellään se liitetiedoissa.

Lopetettaessa suojauslaskenta, suojattavasta riskistä johtuva käyvän arvon oikaisu sellaisen suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon, johon sovelletaan efektiivisen koron menetelmää, jaksetaan tulosvaikutteisesti rahoitusinstrumentin eräpäivään mennessä. Oikaisu jaksetaan uudelleen laskettuun efektiiviseen korkoon perustuen tai portfoliosuojauksissa tasaeriin perustuen. Kuitenkin jos suojauksen lopetuksen yhteydessä suojattu erä kirjataan pois taseesta, kirjataan myös kertynyt käyvän arvon oikaisu välittömästi tulokseen. Tilikauden aikana OPA on lopettanut yksittäisiin luottoportfolioihin kohdistuneen suojauslaskennan luottokannan myynnin vuoksi.

Johdannaissopimukset 31.12.2024, tuhatta €	Käyvät arvot	
	Varat	Velat
Korkojohdannaiset		
Suojaus	114 221	589 194
Yhteensä	114 221	589 194

Oikaistu Johdannaissopimukset 31.12.2023, tuhatta €	Käyvät arvot	
	Varat	Velat
Korkojohdannaiset		
Suojaus	72 680	854 869
Yhteensä	72 680	854 869

Suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset - käyvän arvon suojaus 31.12.2024 Tuhatta €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksuaika			
	Alle 1v	1–5v	>5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	963 500	10 010 065	4 160 910	15 134 475
Korkojohdannaiset yhteensä	963 500	10 010 065	4 160 910	15 134 475

Suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset - käyvän arvon suojaus 31.12.2023 Tuhatta €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksuaika			
	Alle 1v	1–5v	>5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	4 052 059	8 619 565	4 685 200	17 356 824
Korkojohdannaiset yhteensä	4 052 059	8 619 565	4 685 200	17 356 824

Tuhatta €	Korkoriskin suojaus	
	2024	2023
	1-12/2024	1-12/2023
Käyvän arvon suojaukset		
Suojattujen saamisten kirjanpitoarvo *	14 798 430	16 976 647
josta suojausoikaisujen kertynyt määrä	-1 570	-14 039
Suojattujen velkojen kirjanpitoarvo **	13 549 879	13 162 893
josta suojausoikaisujen kertynyt määrä	-441 169	-704 161
* Esitetty taseen erissä Saamiset asiakkailta ja Saamiset jäsenluottolaitoksilta, jonka osalta vertailuvuosi on oikaistu.		
** Esitetty taseen erässä Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		

Tuhatta €	Korkoriskin suojaus	
	2024	2023
	1-12/2024	1-12/2023
Käyvän arvon suojaukset		
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	276	479
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojauksen tehottomuutta kaudella	-276	-478
Tuloslaskelmassa esitetty suojauksen tehottomuus	12	419

Liite 14. Muut varat

Tuhatta €	Oikaistu	
	31.12.2024	31.12.2023
Jäsenosuudet	40	40
Eläkevarat		17
Muut	1	1 024
Yhteensä	41	1 081

Eläkevarojen laskenta on selvitetty liitteessä 18. Muut velat.

Liite 15. Verosaamiset ja -velat

Laatimisperiaatteet

Laskennallinen verovelka lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistettavista tappioista. Mikäli verotettavan tulon kertymisen ansiosta on todennäköistä, että saaminen voidaan hyödyntää, se kirjataan. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan tilinpäätöksessä.

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Tuloverosaamiset		6
Laskennalliset verosaamiset	1 476	2 424
Verosaamiset yhteensä	1 476	2 430

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Tuloverovelat		
Laskennalliset verovelat	0	63
Verovelat yhteensä	0	63

Verosaamisten ja -velkojen erittely

Laskennalliset verosaamiset		
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä		
Muista eristä	1 536	2 424
Netotettu laskennallisista verovelosta	-60	
Yhteensä	1 476	2 424
Laskennalliset verovelat		
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä		3
Muista eristä	60	60
Netotettu laskennallisista verosaamisista	-60	
Yhteensä		63

Laskennallisten verojen muutokset	31.12.2024	31.12.2023
Laskennalliset verosaamiset/-velat 1.1.	2 361	24
Kirjattu tuloslaskelmaan		
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet	-0	-0
Muut	-889	2 335
Kirjattu omaan pääomaan		
Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	3	3
Laskennalliset verosaamiset/ -velat yhteensä 31.12.	1 476	2 361
Tuloverosaamiset/-velat		6
Verosaamiset ja -velat yhteensä	1 476	2 367

Liite 16. Velat jäsenluottolaitoksille

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Velat OP Yrityspankille		2 012 380
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille yhteensä		2 012 380

Liite 17. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Joukkovelkakirjalainat	14 457 644	14 256 146
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	14 457 644	14 256 146

Lain kiinnitysluottopankkitoiminnasta (688/2010) alla perustettujen ohjelmien liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Korkosidonnaisuus	Nimelliskork oprosentti	Eräpäivä
OP Mortgage Bank Covered Bond 2017	998 584	960 870	Kiinteä	0,750 %	7.6.2027
OP Mortgage Bank Covered Bond 2018	999 563	987 170	Kiinteä	0,625 %	1.9.2025
OP Mortgage Bank Covered Bond 2019	1 243 191	1 152 875	Kiinteä	0,625 %	15.2.2029
OP Mortgage Bank Covered Bond 2019	1 000 008	957 140	Kiinteä	0,010 %	19.11.2026
OP Mortgage Bank Covered Bond 2020	997 416	922 190	Kiinteä	0,050 %	21.4.2028
OP Mortgage Bank Covered Bond 2020	304 987	302 058	Vaihtuva	4,169 %	21.4.2028
OP Mortgage Bank Covered Bond 2020	1 262 348	1 069 788	Kiinteä	0,010 %	19.11.2030
OP Mortgage Bank Green Covered Bond 2021	747 832	636 915	Kiinteä	0,050 %	25.3.2031
OP Mortgage Bank Green Covered Bond 2022	997 645	961 420	Kiinteä	1,000 %	5.10.2027
Lain kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista (151/2022) alla perustetun ohjelman liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat					
OP Mortgage Bank Covered Bond (Premium) 2022	1 247 070	1 256 575	Kiinteä	2,750 %	22.6.2026
OP Mortgage Bank Covered Bond (Premium) 2023	998 997	1 003 980	Kiinteä	2,750 %	25.1.2030
OP Mortgage Bank Covered Bond (Premium) 2023	995 219	1 020 390	Kiinteä	3,125 %	20.10.2028
OP Mortgage Bank Covered Bond (Premium) 2023	996 143	1 019 480	Kiinteä	3,375 %	15.2.2027
OP Mortgage Bank Covered Bond (Premium) 2024	997 021	1 014 770	Kiinteä	3,000 %	17.7.2031
OP Mortgage Bank Covered Bond (Premium) 2024	994 922	994 360	Kiinteä	2,500 %	3.10.2029
Yhteensä	14 780 946	14 259 981			

Laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista (151/2022) alla 11.10.2022 perustetun 25 miljardin EMTCB-ohjelman puitteissa liikkeeseen laskettuja eurooppalaisia katettuja joukkovelkakirjalainoja (premium) oli 6 250 miljoonaa euroa. Vakuutena olevia luottoja oli katepoolissa joulukuun lopussa 6 882 miljoonaa euroa. Ylivakuus ylitti lain (151/2022) edellyttämän vähimmäismäärän.

Laki kiinnitysluottopankkitoiminnasta (688/2010) alla 12.11.2010 perustetun 20 miljardin Euro Medium Term Covered Note -ohjelman puitteissa liikkeeseen laskettuja katettuja joukkovelkakirjalainoja oli 8 550 miljoonaa euroa. Vakuutena olevia luottoja oli katepoolissa joulukuun lopussa 9 451 miljoonaa euroa. Ylivakuus ylitti lain (688/2010) edellyttämän vähimmäismäärän.

Rahoituksen rahavirtojen velkojen muutosten täsmäytys taseen eriin

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Tasearvo tilikauden alussa	14 185 914	16 970 557
Rahoituksen rahavirtojen muutokset		
Joukkovelkakirjojen lisäykset	1 991 610	2 985 540
Lisäykset yhteensä	1 991 610	2 985 540
Joukkovelkakirjojen vähennykset	2 115 000	6 250 000
Vähennykset yhteensä	2 115 000	6 250 000
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	-123 390	-3 264 460
Efektiivisen koron jaksotus	277 253	479 817
Tasearvo tilikauden lopussa	14 339 777	14 185 914

Liite 18. Muut velat

Tuhatta €	Oikaistu	
	31.12.2024	31.12.2023
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	1	19
Siirtovelat	291	1 664
Ostolaskuvelat	49	297
Muut	49	21
Muut velat yhteensä	390	2 000

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt
OP-Asuntoluottopankin lisäeläkkeisiin liittyvät järjestelyt OP-Eläkesäätiössä on käsitelty etuuspohjaisina järjestelyinä. Lisäeläkejärjestelyt täydentävät TyEL:n lakisääteistä eläketurvaa. Eläkesäätiön tarjoama lisäeläketurva on kokonaan rahastoitu.

OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluu jokainen 20 vuotta täyttänyt henkilö, joka on yhtäjaksoisesti ollut kaksi vuotta TyEL:n mukaisessa työsuhteessa eläkesäätiöön kuuluvaan työnantajaan ja jonka työsuhde on alkanut ennen 1.7.1991. Eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika alkaa siitä ajankohdasta, jona hän työnantajan palveluksessa ollessaan täytti 23 vuotta. Eläkkeen perusteena olevalla palkalla tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa 31.12.2006 saakka voimassa olleen TEL:n mukaista eläkepalkkaa. OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden eläkeikä vaihtelee 60-65 vuoden välillä riippuen siitä, mihin henkilöryhmään työntekijä eläkesäätiön sääntöjen mukaan kuuluu.

Toiminnan merkittävin riski liittyy siihen, että toteutunut sijoitusomaisuuden tuotto jäisi alle vähimmäistuottotavoitteen. Riskin toteutuminen useampana vuotena peräkkäin johtaisi kannatusmaksujen perintään. OP-Eläkesäätiön keskeisimmät vakuutusmatemaattiset riskit liittyvät korko- ja markkinariskiin, eliniän systemaattiseen pitenemiseen sekä inflaatoriskiin. Eläkevelvoitteen diskonttauksessa käytettävän korkotason muutoksella on olennainen vaikutus eläkevelvoitteen määrään.

Sijoitustoiminnasta vastaa eläkesäätiön hallitus, joka hyväksyy eläkelaitokselle sen varojen sijoittamista koskevan sijoitussuunnitelman. Eläkelaitoksen vastuullinen aktuaari laatii vuosittain ennusteen vastuuvelan ja eläkemenojen kehityksestä. Tämän pohjalta sijoitusomaisuuden allokaatiossa otetaan huomioon vastuuvelan luonteen asettamat

vaatimukset sijoitustoiminnalle turvaavuuden, tuottavuuden ja likviditeetin osalta sekä eläkekassan riskinkantokyky.

Yhtiön vastuulla ei ole enää etuuspohjaisia eläkevelvoitteita. Vertailuvuonna yhtiön vastuulla olevien etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden määrä oli 23 tuhatta euroa, eläkevarojen käypä arvo 39 tuhatta euroa ja nettoeläkevarat 17 tuhatta euroa. Tuloslaskelmaan kirjatut etuuspohjaiset eläketuotot olivat yhteensä 1 (1) tuhatta euroa ja muihin laajan tuloksen eriin kirjatut uudelleen määrittämisestä aiheutuvat tappiot 17 (14) tuhatta euroa.

Liite 19. Oma pääoma

Tuhatta €	31.12.2024	31.12.2023
Osakepääoma	60 000	60 000
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	245 000	245 000
Kertyneet voittovarot		
Edellisten kausien voitto	59 656	59 669
Tilikauden tulos	3 466	7 490
Jakokelpoiset varat	308 122	312 160
Voitonjakokelpoiset varat	63 122	67 160

Hallitus esittää, että osinkoa jaetaan 45,25 (97,79) euroa osakkeelta eli yhteensä 3 466 (7 490) tuhatta euroa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto on muodostunut OP Osuuskunnan 245 000 000 euron pääomasijoituksesta.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä	Yhteensä
Osakepääoma, tuhatta euroa	60 000
Osakkeita, kpl	76 592
Osuus osakepääomasta, %	100

OP Osuuskunnan omistus OP-Asuntoluottopankki Oyj:stä on 100 prosenttia.

Yhtiön vähimmäispääoma on kahdeksanmiljoonaa viisisataatuhatta (8 500 000) euroa ja enimmäispääoma sataviisikymmentämiljoonaa (150 000 000) euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyä muuttamatta. Osakkeita on vähintään 34 000 kappaletta ja enintään 136 000 kappaletta. Osakkeiden hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan yhtiön suostumus. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Liite 20. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Laatimisperiaatteet

Käyvän arvon määrytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai, jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan. (Liite 18. Taseen ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti)

Taseen ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti, teur

31.12.2024, tuhatta €	Käyvän arvon arvostus tilikauden lopussa			
	Tasearvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Toistuvasti käypiin arvoihin arvostetut varat				
Johdannaissopimukset	114 221		114 221	
Yhteensä	114 221		114 221	
Toistuvasti käypiin arvoihin arvostetut velat				
Johdannaissopimukset	589 194		589 194	
Yhteensä	589 194		589 194	

Käyvän arvon arvostus tilikauden lopussa

Oikaistu 31.12.2023, tuhatta €	Käyvän arvon arvostus tilikauden lopussa			
	Tasearvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Toistuvasti käypiin arvoihin arvostetut varat				
Johdannaissopimukset	72 680		72 680	
Yhteensä	72 680		72 680	
Toistuvasti käypiin arvoihin arvostetut velat				
Johdannaissopimukset	854 869		854 869	
Yhteensä	854 869		854 869	

Käyvän arvon hierarkia

Taso 2: Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin.

Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tason 2 syöttötietoihin kuuluvat muun muassa: vastaavanlaisten erien noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla ja samanlaisten erien noteeratut hinnat muilla kuin toimivilla markkinoilla, markkinakorot, implisiittiset volatilitetit ja luottoriskimarginaalit. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu OPAssa OTC-johdannaiset, yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1. Osavuosisikatsauskaudella toistuvasti käypiin arvoihin arvostettuja tuotteita ovat vain johdannaiset.

Siirrot toistuvasti käypään arvoon arvostettavien hierarkiatasojen välillä
Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä. Tilikauden aikana siirtoja tasojen välillä ei ole tapahtunut.

Muut liitetiedot

Liite 21. Varainhankinnan rakenne

Tuhatta €	31.12.2024	Osuus, %	Oikaistu 31.12.2023	Osuus, %
Velat jäsenluottolaitoksille			2 012 380	12,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	14 457 644	97,5	14 256 146	85,7
Muut velat	390	0,0	2 000	0,0
Oma pääoma	368 122	2,5	372 160	2,2
Yhteensä	14 826 156	100,0	16 642 686	100,0

Liite 22. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan

Alla olevassa taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma, joka osoittaa jäljellä olevat sopimukseen perustuvat juoksuajat. Rahavirrat eivät vastaa taseen arvoja sillä tässä on esitetty rahavirrat diskonttaamattomia ja ne sisältävät pääoman ja koron määrät. Johdannaisia ei ole esitetty tässä liitteessä sillä johto ei tarkastele niiden kassavirtoja maturiteettijakauman mukaisesti maksuvalmiuden hoidossa. OP:lla on vain käyvän arvon suojauslaskentaa, jossa koronvaihtosopimuksilla on vaihdettu asuntoluottojen ja väliluottojen korot ja liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen korot samaan korkoperustaan. Johdannaisten nimellismäärien maturiteettijakauma ja johdannaisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 13. Johdannaissopimukset. Likviditeettiriskin hallinnasta kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 23.

31.12.2024, tuhatta €	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	yli 10 v	Yhteensä
Rahoitusvarat						
Saamiset luottolaitoksilta	472 651	1 300 752	10 699 416	4 135 192		16 608 011
Rahoitusvarat yhteensä	472 651	1 300 752	10 699 416	4 135 192		16 608 011
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		1 001 635	9 851 329	4 045 848		14 898 812
Rahoitusvelat yhteensä		1 001 635	9 851 329	4 045 848		14 898 812
31.12.2023, tuhatta €	alle 3 kk	3-12 kk	1-5 v	5-10 v	yli 10 v	Yhteensä
Rahoitusvarat						
Saamiset luottolaitoksilta	1 291 681	1 000 000	8 550 000	4 250 000		15 091 681
Saamiset asiakkailta	69 159	195 552	868 064	673 031	368 244	2 174 050
Rahoitusvarat yhteensä	1 360 840	1 195 552	9 418 064	4 923 031	368 244	17 265 731
Velat luottolaitoksille	2 000 000					2 000 000
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	952 085	1 061 383	8 123 827	4 048 619		14 185 914
Rahoitusvelat yhteensä	2 952 085	1 061 383	8 123 827	4 048 619		16 185 914

Liite 23. Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet

OP-Asuntoluottopankin (OPA) merkittävät riskit – yleiskatsaus

OPAn riippumaton riskienhallintatoiminto on organisatorisesti osa OP Ryhmän keskitettyä riskienhallintatoimintoa.

OP Ryhmän riskienhallinta ja sääntelymukaisuuden varmistaminen (compliance) perustuu kolmen puolustuslinjan periaatteelle. Ensimmäisen puolustuslinjan muodostavat liiketoiminnot, toisen puolustuslinjan liiketoiminnoista riippumattomat riskienhallintatoiminto ja compliance sekä kolmannen puolustuslinjan sisäinen tarkastus. Jokaisella puolustuslinjalla on oma roolinsa riskienhallintaprosessin tehokkaassa toteuttamisessa.

OP Ryhmässä riskienhallinnan ensimmäinen ja toinen puolustuslinja tekevät jatkuvaa yhteistyötä. Näin varmistetaan, että käytössä on etukäteen kaikki toiminnan kehittämiseen ja hallintaan tarvittava osaaminen. Puolustuslinjat rakentavat yhdessä riskienhallintaprosessin, jossa on otettu huomioon OP Ryhmän toiminnan erityispiirteet. Ensimmäisen ja toisen puolustuslinjan vastuut on selkeästi jaettu.

Liiketoiminnot toteuttavat OP Ryhmän strategiaa, vastaavat toimintansa suunnittelusta, tehokkaasta ja laadukkaasta toimeenpanosta sekä sisäisestä valvonnasta. Vain liiketoiminta tekee liiketoimintapäätöksiä vastaten asiakaspalvelun laadusta, toimintansa jatkuvuudesta sekä tuloksestaan ja riskeistään.

Toinen puolustuslinja valmistelee ryhmän johdon päätettäväksi riskienhallintakehikon, jonka asettamissa puitteissa ensimmäinen puolustuslinja toteuttaa riskinottoa ja päivittäiseen liiketoimintaan liittyvää riskienhallintaa. Toinen puolustuslinja tukee ensimmäistä puolustuslinjaa konsultoimalla ja rakentavasti haastamalla etenkin omaan erityisosaamiseensa kuuluvissa asioissa. Toinen puolustuslinja myös valvoo sääntelyn ja OP Ryhmän ohjekehikon noudattamista ja tekee riippumatonta analyysia tuloksen, riskien ja puskureina toimivien pääoman ja likviditeetin tasapainosta sekä toiminnan jatkuvuuden turvaamisesta myös häiriötilanteissa.

Kolmantena puolustuslinjana toimii muista puolustuslinjoista riippumaton sisäinen tarkastus.

OPAn merkittävät riskit – lähteet ja hallinta

Merkittävien riskien määritelmät ja lähteet

Alla on kuvattu yhteenvetona OPAn merkittävien riskien määritelmät ja lähteet.

Luottoriskit	Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusinstrumentin sopimusosapuoli ei pysty täyttämään sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan ja aiheuttaa täten toiselle osapuolelle taloudellisen tappion.
Likviditeettiriskit	Likviditeettiriski on riski siitä, että maksuvalmiuden taso tai rahoituksen saatavuus vaikeuttaa strategian mukaisen liiketoiminnan toteuttamista. Likviditeettiriski aiheutuu sisään tulevien ja ulos maksettavien kassavirtojen ajoituksen ja/tai määrien epätasapainosta. Likviditeettiriskeihin sisältyvät keskittymäriski, markkinoiden likvidiysriski ja jälleenrahoitusriski. Keskittymäriski aiheutuu rahoituksen ajallisesta sekä vastapuoli- tai instrumenttikohtaisesta keskittymisestä. Markkinoiden likvidiysriski on riski siitä, että markkinatransaktiota ei saada toteutettua halutussa ajassa ja/ tai arvioituun hintaan tai pankin omistuksessa olevien likvidien varojen määrä pienenee. Jälleenrahoitusriski tarkoittaa riskiä siitä, että rahoitusta ei markkinoilta saada uusittua.
Markkinariskit	Markkinariskillä tarkoitetaan sopimuksen arvoon tai sopimuksen ansaintaan kohdistuvaa epäedullista muutosta, joka aiheutuu rahoitusmarkkinoilla havaittavien hintojen muutoksista. Markkinariskeihin kuuluvat taseen ja taseen ulkopuolisten erien korko-, valuutta-, volatiliiteetti-, luottospread-, osake-, kiinteistöriski ja mahdolliset muut hintariskit.
Vastapuoliriskit	Vastapuoliriskillä tarkoitetaan mahdollisuutta, että johdannaissopimuksen, repo-sopimuksen, kaupankäynnin tai jälleenvakuutusopimuksen sopimuskumppani ei täytä taloudellisia velvoitteitaan ja vastaavan sopimuksen uudelleen hankinnasta aiheutuu riski kustannusten kasvusta. Vastapuoliriskin erityispiirre on riskin määrän muuttuminen sopimuksen markkina-arvon mukana, minkä seurauksena riski voi myös kasvaa sopimuksen solmimisen jälkeen.
Operatiiviset riskit	Operatiivista riskiä aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta, ja se voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. OP Ryhmässä operatiivisiin riskeihin kuuluvat myös ICT- ja turvallisuusriskit. Tietopääomaan liittyvillä operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan mahdollista tappiota, maineen menetystä tai toiminnan heikentymistä aiheutuen tietoon ja siitä johdettuun informaatioon kohdistuvasta epävarmuudesta päätöksenteossa, johtamisessa ja raportoinnissa.
Compliance-riskit	Riski, joka aiheutuu ulkoisen sääntelyn, sisäisten menettelytapojen, asiakassuhteessa asianmukaisten menettelytapojen tai eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä.
Malliriskit	Malliriskillä tarkoitetaan mahdollista tappiota tai maineen menetystä aiheutuen sellaisista mallien tulosten perusteella tehdyistä päätöksistä, joissa syynä on mallien kehittämisen, täytäntöönpanon tai käytön virheet. Mallilla tarkoitetaan kvantitatiivista menetelmää, jolla lähtötiedot muunnetaan matematiikan, tilastotieteen tai asiantuntija-arvioiden pohjalta liiketoimintapäätöksiä ohjaavaksi tai taloudellista tai riskiasemaa koskevaksi kvantitatiiviseksi tiedoksi.
Maineriskit	Riski maineen tai luottamuksen heikkenemisestä, joka on ensiasiaassa seurausta jonkin yksittäisen riskin tai usean riskin samanaikaisesta toteutumisesta tai johtuu muusta negatiivisesta julkisuudesta.
Keskittymäriskit	Riskit, joita voi syntyä liiketoiminnan liiallisesta keskittymisestä yksittäisille asiakkaille, tuotteille, toimialoille, maturiteettijaksoille tai maantieteellisille alueille. Keskittymäriski voi syntyä myös palveluntarjoajien tai prosessien muodostamista keskittymistä.
Tulevan liiketoiminnan riskit	Riski siitä, millä ehdoin ja volyymein solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tähän sisältyy myös riski, joka syntyy puutteellisesta sisäisestä reagoinnista ja joustamattomuudesta liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuneisiin muutoksiin.

Pankkitoiminnan riskit

Luottoriskit

OP:lla ei ole itsenäistä asiakasliiketoimintaa eikä omaa palveluverkostoa. Sen luottokanta muodostui joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi asetetuista asuntovakuudellisista lainoista, jotka OPA oli ostanut OP Ryhmän osuuspankeilta sekä osuuspankkien asiakkailleen OPAn lukuun ennen 1.3.2016 myöntämistä lainoista. IFRS 9:n voimaantulon jälkeen OPA on lopettanut luottojen oston osuuspankeilta. Luottokanta myytiin osuuspankeille vuoden 2024 marraskuussa. OPAn ja osuuspankkien välisissä puitesopimuksissa sovitaan OPAn rahoituksen hyödyntämiseen liittyvistä velvoitteista ja oikeuksista sekä luottoriskin hallinnasta. Osuuspankit hoitavat luottopäätökset, asiakassuhteet ja luottojen hallinnoinnin paikallisesti OP Ryhmän ja OPAn ohjeistuksen mukaisesti. OP Ryhmässä luottoriskiä hallitaan ryhmätason ohjeilla ja linjauksilla sekä määrällisillä riskilimiiteillä. Niitä tarkennetaan Pankkitoiminnan riskipolitiikassa riskinoton linjauksilla, limiiteillä ja valvontarajoilla, laadullisilla ja määrällisillä tavoitteilla sekä asiakasvalintaa, vakuuksia ja kovenantteja koskevilla periaatteilla. Määrälliset ja laadulliset tavoitetasot tasapainottavat liiketoimintatavoitteita ja maltillista riskinottohalukkuutta keskenään. Limiitit ja valvontarajat asettavat riskinotolle ylärajat. Niiden avulla varmistetaan luottosalkun riittävä hajautuminen ja vältetään liian suurien riskikeskittymien syntyminen.

Luottoriskin hallinta perustuu huolelliseen asiakasvalintaan, asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, asiakkaan hyvään tuntemiseen, vahvaan ammattitaitoon ja kattavaan dokumentointiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luottoprosessi ja sen laatu. Luottoriskiä hallitaan myös tuotevalikoiman ja -ehtojen valinnalla. Uusluotonannon riskiä hallitaan harkituilla asiakasvalinnoilla ja riskikeskittymien välttämällä, minkä lisäksi luottoriskin vähentämistekniikoita (vakuudet, takaukset) sekä kovenantteja hyödynnetään aktiivisesti. Luottosalkun riskiä hallitaan hyvällä asiakkuuksien johtamisella ja ongelmatilanteiden ennakoivalla ja johdonmukaisella hoidolla.

Kaiken luotonmyönnön perusedellytys on asiakkaan riittävä velanhoitoikyky. Asiakaskokonaisuuden muodostaminen oikein luo perustan luottoriskien hallinnalle. Ilman selkää kuvaa siitä, mistä osallisista kokonaisuus muodostuu, millainen on kokonaisuuden rakenne ja mistä sen velanhoitoikyky muodostuu, ei rahoitettavasta kokonaisuudesta voi saada oikeaa kuvaa ja ymmärtää sitä riskiä, mikä sen rahoittamisesta syntyy. Liiketoiminta tunnistaa asiakaskokonaisuudet ja niiden sisällä olevat riippuvuudet ja kuvaa ne ohjeistuksen mukaisesti OP Ryhmän järjestelmiin.

Kaikista luottoriskiä synnyttävistä asiakkaista on kerättävä riittävästi ajantasaista tietoa luottokelpoisuuden arviointia varten. Luottokelpoisuus muodostuu sekä asiakkaan maksuhalusta että maksukyvyystä, joilla molemmilla on vaikutus asiakkaan luottoluokkaan. Riittävillä ja oikeilla perustiedoilla varmistetaan, että asiakas saadaan luokiteltua oikealla luottoluokittelumallilla ja että luottoluokka antaa oikean kuvan asiakkaan luottokelpoisuuteen liittyvästä riskistä. Liiketoiminta huolehtii siitä, että asiakkaiden luottoluokat ovat jatkuvasti voimassa ja ajan tasalla sekä tarvittaessa päivittää luottoluokkaa asiakkaan tilanteen muuttuessa. Näin sekä pankin että koko OP Ryhmä - tason luottosalkkua voidaan seurata ajantasaisesti.

Vakuushallinta perustetaan riippumattomaan vakuusarviointiin, panttausten pätevyyteen ja vakuuksien realisoitavuuteen, jotta voidaan jatkuvasti ylläpitää realistinen näkymä saatavia turvaavista vakuuksista. Saatavien vakuudeksi pantattujen kohteiden arvojen on annettava oikea ja ajantasainen kuva niin yksittäisen asiakkaan kuin koko luottosalkun vakuusasemasta. Epälikvidien vakuuksien arvostamisessa on huomioitava vakuuskohteen omistajan taloudellinen asema. Mitä heikompi kohteen omistajan taloudellinen asema on, sitä suurempi realisaatioarvon painoarvon tulee olla vakuuskohteen arvostamisessa.

Rahoituspäätöksenteko pohjautuu eriyttämisen periaatteeseen, jossa rahoitusta valmisteleva ei voi tehdä rahoituspäätöstä yksin. Rahoituspäätökset ovat päätöksiä riskin ottamisesta ja siksi päätöksentekijöillä on oltava päätöstä tehdessään tiedossa kaikki päätöksentekoon olennaisesti vaikuttava tieto. Kaikki luottoriskinottoa koskevat päätökset ovat liiketoimintaperusteisia. Päätöksentekoa ohjaa OP Ryhmän riskiottohalu sekä riskipolitiikassa määritetty tavoiteriskiasema. Päätökset, jotka poikkeavat riskipolitiikassa määritellystä tavoiteriskiasemasta, pitää perustella laajemmin. Keskusyhteisön riskienhallinta arvioi merkittävimpien rahoitushankkeiden riskipolitiikan mukaisuutta ja raportoi tilannekuvaa riskipolitiikan noudattamisesta luotonannossa OP Ryhmän ja pankkitoimintaa harjoittavien yhteisöjen johdolle.

Pankin toimiva johto ja hallinto seuraavat tarkasti pankin luottoriskiasemaa. Pankin johdolla on vastuu pitää hallinto ajan tasalla pankin operatiivisessa riskinotossa tapahtuvista mahdollisista poikkeamista suhteessa hallinnon vahvistamaan riskipolitiikkaan, jotta hallitus voi roolinsa mukaisesti valvoa pankin riskiaseman kehittymistä ja tarvittaessa ohjata operatiivista johtoa riskinottamisen suhteen.

Pankin näkökulmasta luottoriski realisoituu tilanteessa, jossa asiakas ajautuu maksukyvyttömäksi eikä selviydy luottovelvoitteistaan ilman, että pankki ryhtyy toimenpiteisiin, kuten vakuuksien realisoimiseen. Tämän takia on tärkeää, että asiakkaat, joiden velanhoitokyky on heikentynyt tai velanhoitokykyyn kohdistuu merkittävä uhka, tunnistetaan viivytyksettä niin rahoitus- kuin asiakkuudenhoitoprosesseissa.

Asiakkaat, jotka ovat pankin kannalta merkittävimpiä, ja joiden riski maksukyvyttömyydestä on selvästi kasvanut tai joiden velanhoitokykyyn liittyy muu merkittävä uhka, on siirrettävä erityisseurantaan. Näiden asiakkaiden osalta pankin on laadittava toimintasuunnitelma siitä, millä toimin asiakkaan tilanne pyritään pankin näkökulmasta ratkaisemaan ja pankille mahdollisesti realisoituva riski minimoimaan. Merkittävien potentiaalisten tai varsinaisten ongelma-asiakkaiden seuranta ja dokumentointi on riskittävämpiä asiakkaita tiiviimpää ja kattavampaa, jotta asiakkaan tilanteessa tapahtuvista muutoksista ollaan aktiivisesti tietoisia ja muuttuneeseen tilanteeseen pystytään reagoimaan välittömästi.

Luottoriskin mittaus

Luottoriskiä mitataan OP Ryhmä -tasolla luottoriskin taloudellisen pääomavaateen määrällä luottosalkuittain, luottoriskin taloudellisen pääomavaateen osuudella vastuiden määrästä maksukyvyttömyyshetkellä (EAD), järjestämättömien saamisten osuudella vastuista sekä odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) osuudella vastuiden määrästä maksukyvyttömyyshetkellä (EAD). Näille mittareille on asetettu riskipolitiikassa limiitit. Lisäksi luottosalkun keskittymiä seurataan asiakkaittain, toimialoittain ja maittain. Myös luottokannan ja luottoriskin taloudellisen pääomavaateen kasvueroa mitataan kasvun ja riskinoton tasapainon varmistamiseksi. Pankkitoimintaa harjoittaville liiketoimintasegmenteille on asetettu ryhmätasoisista limiiteistä johdettuja limiittejä.

Riskipolitiikassa asetettuja limiittejä voidaan täydentää segmenttien toimintaohjeistuksessa asetetuilla laadullisilla tavoitteilla, jotka voivat olla segmentti- tai yhteisökohtaisia. Tavoitteita voidaan asettaa koko luottosalkulle tai erikseen henkilö- tai yritys- asiakasrahoitukselle. Lisäksi voidaan asettaa luottoriskiprosessin laatua mittaavia tavoitteita.

Luottoportfolion riittävän hajautuksen ja tehokkaan pääoma-allokaation varmistamiseksi luottoportfolion ohjaamisessa hyödynnetään asiakassegmentointia. Asiakassegmentit on määritelty siten, että yksittäinen asiakassegmentti sisältää luottoriskiltään homogeenisia saamia ja on siten ohjattavissa riskipolitiikassa kokonaisuutena. Segmentointia ja luottoluokkakorikohtaista jaottelua hyödyntäen esitetään riskipolitiikassa luottosalkun

tavoitetila, mikä ei ole liiketoimintaa sitova, mutta liiketoiminnan tulisi ohjata luottoriskinottoa siten, että tavoitetila saavutetaan.

Riskien arvioinnissa OP Ryhmä hyödyntää sisäisiä luottoriskimalleja. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD, Probability of Default) arviointimallien lisäksi luottoriskin mittaamisessa käytetään tappio-osuuden ja vastuun määrän ennustemalleja. Vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, Exposure at Default) on ennuste pankin saatavan määrästä maksukyvyttömyyden alkaessa. Taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä maksukyvyttömyyshetkellä määräytyy luottovasta-arvokertoimien (CF, Conversion Factor) perusteella. Tappio-osuus (LGD, Loss Given Default) on arvio pankille aiheutuvasta taloudellisesta tappiosta, osuutena EAD:sta maksukyvyttömyyden toteutuessa. Luottoriskin arvioinnissa käytettäviin malleihin sovelletaan malliriskien hallinnan mukaisia menettelyjä.

OP Ryhmän sisäinen luottoluokittelujärjestelmä

Luottoluokittelulla tarkoitetaan malleja ja menetelmiä, prosesseja, valvontaa, tietojen keruuta ja tietotekniikkajärjestelmiä, joilla tuetaan luottoriskienhallintaa, luottoriskin arviointia, vastuiden luokittamista luokkiin tai ryhmiin sekä tietuutyyppiselle vastuulle kehitettyjen maksukyvyttömyys- ja tappioestimaattien määrittelyä. OP Ryhmän luottoluokittelujärjestelmä on ryhmätasoinen. OP Osuuskunnan hallitus hyväksyy luottoluokitusjärjestelmän periaatteet osana Riskienhallinnan periaatteet -asiakirjaa. OP:n kannalta merkittävin osa luottoluokittelujärjestelmästä on henkilöasiakkaiden kannan luokittelumalli.

Henkilöasiakkaiden sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä arvioidaan sisäisellä 16-portaisella asteikolla A–F, joista luokassa F on maksukyvyttömät sopimukset. Kaikkien henkilöasiakkaiden sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyys arvioidaan kuukausittain luottokannan luokittelumallilla. Luottokannan luokittelu perustuu asiakkaan perustietoihin, maksukäyttäytymiseen ja muihin asiointihistoriatietoihin. Kullekin luottoluokalle on johdettu keskimääräiset maksukyvyttömyyden todennäköisyydet yhden vuoden aikaperiodille.

Riskienhallintatoiminto ylläpitää tarkempaa kuvausta sisäisestä luottoluokittelujärjestelmästä ja raportoi säännöllisesti sen toimivuudesta osana OP Ryhmän riskianalyysiä sekä erikseen Riskienhallintatoimikunnalle.

Likviditeettiriskit

OP:n riskiasemaa tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon koko OP Ryhmän riskiasema, joka perustuu kaikkien jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen. Jäsenluottolaitokset

vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja kaikkien jäsenpankkien tulee osallistua yhteenliittymälain mukaisiin tukitoimiin toistensa vakavaraisuuden tukemiseksi.

OP Ryhmän maksuvalmiuden hoito on keskitetty OP Yrityspankkiin, ja tästä syystä myös OPA voi hyödyntää OP Ryhmän maksuvalmiusreservettä.

OPA huolehtii päivittäisen maksuvalmiutensa hoidosta ja tekee vuosisuunnittelun yhteydessä likviditeetin riittävyyden arvioinnin. OPAn hallitus seuraa säännöllisesti, että yhtiön korko- ja rahoitusriskiasema säilyy sisäisten riskipoliittikkojen ja soveltuvan lainsäädännön asettamien rajojen puitteissa.

OPA on OP Ryhmän kiinnitysluottopankki. OPAn ennen 8.7.2022 liikkeeseenlaskettuihin joukkolainoihin ja niihin liittyviin velvoitteisiin sovelletaan lakia kiinnitysluottopankkitoiminnasta (688/2010) ja 8.7.2022 jälkeen lakia kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista (151/2022). OPAn hallitus asettaa määrällisen tavoitteen kiinteistöluottopankin suhteelliselle osuudelle koko OP Ryhmän luottolaitosliiketoiminnasta.

Pankkitoiminnan riskipoliitikassa OPAlle määritellään pysyvän rahoituksen (NSFR) limiitti. OPAn pysyvän rahoituksen vaade on muodostunut lähes täysin OPAn taseen luottokannasta. Luottokanta myytiin osuuspankeille vuoden 2024 marraskuussa.

OPA arvioi vuosisuunnittelussaan pankkien taseissa vapaina olevien vakuuksien riittävyyttä toteuttaa suunnitellut emissiot. OPAn liikkeeseen laskemien katettujen joukkovelkakirjalainojen vakuutena käytetään osuuspankkien kiinteistövakuudellisia luottoja. OPA vastaa vakuuksien riittävyyden hallinnoinnista soveltuvan lainsäädännön ja määräysten mukaisesti.

Likviditeettisääntelyä ei sellaisenaan sovelleta yhteenliittymän yrityksiin, vaan EKP:n luvalla keskusyhteisö voi myöntää jäsenpankeilleen luvan poiketa likviditeettisääntelystä. OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on myöntänyt jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, johon nojaten jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla. Poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä on se, että keskusyhteisö antaa ohjeet yhteenliittymän yrityksille maksuvalmiuden turvaamiseksi tarvittavasta riskienhallinnasta ja muista laadullisista vaatimuksista ja valvoo näiden ohjeiden noudattamista.

Keskusyhteisön toimiva johto vastaa OP Ryhmän keskitetystä likviditeettiriskin hallinnan järjestämisestä likviditeettistrategian linjausten mukaisesti. Sen on huolehdittava, että yhteenliittymän likviditeetin hallinta ja sen valvonta ovat jatkuvasti sopusoinnussa liiketoiminnan laajuuden ja laadun kanssa sekä täyttävät sääntelyn vaatimukset. Otto- ja antolainauksen myynnin ohjauksessa johto kiinnittää huomiota kasvu- ja kannattavuustavoitteiden lisäksi tuotteiden likviditeettiominaisuuksiin.

OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj turvaa niin koko ryhmän kuin kunkin osuuspankin tai muun ryhmään kuuluvan yrityksen maksuvalmiuden. Ryhmän keskuspankin Suomen Pankissa olevalle sekkitilille kerätään ryhmän yhteisöjen likviditeetti. Näin ollen koko ryhmän maksuvalmiusasema hoidetaan aina keskitetysti sekkitilin kautta.

OP Ryhmän keskuspankki vastaa ryhmän tukkuvarainhankinnasta, hallitsee ryhmän lyhytaikaista likviditeettiä ja ylläpitää maksuvalmiusreserviä, hoitaa keskitetysti ryhmän vähimmäis-varantovelvoitteen sekä vastaa päivänsäisen likviditeettiriskin hallinnasta. OP Ryhmän keskuspankki huolehtii myös siitä, että likviditeetin hallinta ja vähimmäisvarantovelvoitteen täyttäminen vastaa kunkin sijaintivaltion sääntelyvaatimuksia. OP Yrityspankki hoitaa keskitetysti ryhmän vieraan pääoman ehtoisen ja oman pääoman ehtoisen tukkuvarainhankinnan, ja OPA vakuudellisen tukkuvarainhankinnan. Markkinaehtoisen rahoituksen keskinäisen vastuun piirissä olevat yhtiöt hakevat ryhmän keskuspankista ja muut yhtiöt OP Yrityspankin pankkiliiketoiminnalta.

Hallituksen tai sen valtuuttaman toimielimen päätöksellä keskuspankki voi hyödyntää normaalitilanteessa koko OP Ryhmässä olevia vakuuksia. Raha- ja pääomamarkkinoiden häiriöistä tai muista syistä johtuvassa vakavassa maksuvalmiuskriisissä tai siihen varautumisessa keskusyhteisön hallitus voi pääjohtajan esityksestä velvoittaa yhteenliittymän jäsenpankit asettamaan luottokantaansa OPAn liikkeeseen laskeman katetun joukkovelkakirjalainan vakuudeksi väliluoton kautta. Tarvittavien luottojen määrä pohjautuu ryhmätasoiseen tarpeeseen ja määritellään pankkikohtaisesti. Päätös voidaan panna toimeen keskusyhteisön hallituksen tai sen valtuuttaman toimielimen päätöksellä. Jäsenpankit sitoutuvat toteuttamaan päätökseen liittyvät toimenpiteet välittömästi.

Markkinariskit

Korkoriski tulee pääosin joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi käytettävissä olevan luottokannan ja sen rahoituksen korkosidonnaisuuksien eroista, luottoihin kytkettyjen korkokattojen ja niitä suojaavien johdannaisten eroista sekä yhtiön omasta pääomasta.

Kiinnitysluottopankkitoiminnassa saa tehdä johdannaissopimuksia vain riskeiltä suojautumiseksi. OPA on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksilla. Koronvaihtosopimuksilla on vaihdettu asuntoluottojen ja väliluottojen korot ja liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen korot samaan korkoperustaan. Kaikki johdannaissopimukset on solmittu suojaustarkoituksessa, niihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa ja niiden vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj. OPAn korkoriskille on asetettu limiitti Pankkitoiminnan riskipolitiikassa. OPA laatii vuosittain korkoriskin hallintasuunnitelman.

OPA myi luottokannan marraskuussa 2024 osuuspankeille. Jatkossa korkoriski tulee omasta pääomasta, liikkeeseen lasketuista joukkolainoista, väliluotoista ja niitä suojaavista koronvaihtosopimuksista.

Keskusyhteisön riippumaton riskienhallinta tuottaa kuukausittain OPAlle korkoriskiraportin ja kvartaaleittain OPAn hallitukselle raportin, johon sisältyvät tiedot korkoriskin määrästä ja limiitin käyttöasteesta. OPAn johto sekä Group Treasury & ALM seuraavat korkoriskin määrää kuukausittain.

Operatiiviset riskit

OPAssa operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa keskeisten liiketoimintoprosessien ja toimintojen tehokkuus ja laatu sekä niiden jatkuvuus myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Operatiivisten riskien hallinta perustuu jatkuvalle riskien tunnistamiselle ja analysoinnille. Riskien tunnistamisessa huomioidaan myös liiketoiminnan tulevia ja kehittymässä olevia riskejä, ilmasto- ja ympäristövaikutuksia, turvallisuuteen kohdistuvia uhkia ja ulkoisia vaatimuksia sekä suunnitellaan tarvittavat hallintakeinot riskiperusteisesti. Jatkuvuudenhallinnalla OPA varautuu minimoimaan mahdollisten häiriöiden taloudelliset vaikutukset, keskeytyksien pituudet ja haitalliset mainevaikutukset.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, ettei toiminnassa toteudu ennalta arvaamattomia taloudellisia menetyksiä tai muita haitallisia seuraamuksia. Operatiivisten riskien laadullisen luonteen vuoksi niiltä ei voi koskaan suojautua täysin eikä niiden haitallisia vaikutuksia pystytä kaikissa tapauksissa estämään. Operatiivisten riskien hallinnalla ei myöskään aina pyritä riskin poistamiseen kokonaisuudessaan, vaan riskin hallitsemiseen siten, että riskitaso on hyväksyttävissä.

Turvallisuusriskien hallinnan ja turvallisuustyön tavoitteena on OPAn turvallisuuskulttuurin kasvattaminen, tarvittavan turvallisuustason kehittäminen ja ylläpitäminen painottuen ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin sekä tehokkaaseen uhka- ja häiriötilanteiden hallintaan.

Uhkatilanteissa henkilöturvallisuuden varmistaminen on aina ensisijainen tavoite ja omaisuuden sekä tiedon turvaaminen toissijainen.

ICT-riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa keskeisiin liiketoimintoprosesseihin kuuluvien ja niitä tukevien järjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien turvallisuus, saatavuus ja nopea toipuminen häiriötilanteessa. Jokaisen järjestelmän omistajan vastuulla on huolehtia edellä mainittujen tavoitteiden toteutumisesta myös ulkopuolisten ICT-palveluntarjoajien osalta.

OPAn operatiivisten riskien hallinnassa keskeistä on muun muassa:

- Selkeä organisaatorakenne ja määritellyt vastuut
- Prossien omistajat on nimetty ja omistajat vastaavat prosessien tehokkuudesta ja laadusta sekä sääntelynmukaisesta prosessin omistajan tehtävien ja vastuiden mukaisesti.
- Henkilöstö, jolla tulee olla työtehtäviensä vaatima riittävä osaaminen ja pätevyys sekä vastuut ja tavoitteet, jotka on asetettu ja kuvattu selkeästi ja joista on tiedotettu asianmukaisesti.
- Sellaiset käyttöoikeudet ja -valtuudet tietoihin ja ICT-järjestelmiin, jotka perustuvat työtehtäviin ja jotka on rajattu ainoastaan työntekijän tehtäviensä suorittamiseen tarvitsemiin tietoihin ja ICT-järjestelmiin. Käyttöoikeushallinnan ja -valvonnan vastuu on yrityksen johdolla. Tähän sisältyy myös mahdollisten vaarallisten työyhdistelmien määrittelemine ja niiden välttäminen.
- Tieto- ja kyberturvallisuuden riittävyyden ja ajantasaisuuden varmistaminen. Tätä toteutetaan mm. valvonnalla, systemaattisilla teknisillä järjestelyillä, päivittäisillä valvontatoimenpiteillä sekä kohdistetuilla tietoturva-auditoinneilla
- Kaikkien tietojen oikeellisuuden todentaminen. Yrityksen johto ja prosessien omistajat vastaavat tiedon käytettävyydestä, eheydestä, luottamuksellisuudesta ja saatavuudesta teknisten ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla sekä tiedon suojaamisesta asiattomalta pääsylvä ja laittomalta tai vahingossa tapahtuvalta tietojenkäsittelyltä.
- Tietovarantojen tunnistaminen ja luokittelu niiden kriittisyyden mukaan, ottaen huomioon luottamuksellisuus, eheys ja saatavuus. Tietovarannon omistajan vastuulla on luokittelu ja tarvittavat suojaustoimenpiteet. Tietovaranto on tiettyä käyttötarkoitusta varten muodostettu joukko tietoja, kuten esimerkiksi sovellus tietokantoinen tai analytiikkaa varten muodostettu datasetti tai taulu.

Yritysten johto ja prosessien omistajat ovat vastuussa siitä, että liiketoimintaprosesseihin, palveluihin ja tuotteisiin sekä niihin kuuluviin ICT-järjestelmiin liittyvät riskit tunnistetaan ja

arvioidaan ja että riskeille toteutetaan tarvittavat kontrollit hyväksyttävän riskitason saavuttamiseksi ja prosessien toimivuuden sekä tehokkuuden varmistamiseksi. Toteutettavia kontrolleja on syytä pyrkiä automatisoimaan tai tukemaan automaatiolla.

OPA noudattaa OP Ryhmän Operatiivisten riskienhallinnan viitekehystä ja menettelytapoja. OP Ryhmässä operatiivisten riskien hallinnan viitekehys jakautuu taaksepäin katsoviin (esim. operatiiviset riskitapahtumat), tilannetta arvioiviin ja ennakoiviin menettelytapoihin (riskikartoitukset, jatkuvuuden hallinta, uusien tuotteiden riskiarviointi). Keskusyhteisön riskienhallintatoiminto vastaa OP Ryhmän operatiivisten riskien hallinnan viitekehystä, sen ylläpitämisestä ja kehittämisestä sekä antaa tarkemmat ohjeet OP Ryhmässä noudatettavista operatiivisten riskien hallinnan menettelytavoista. Riskienhallintatoiminto ylläpitää OP Ryhmässä käytettävää operatiivisten riskien riskikirjastokokonaisuutta, johon kuuluvat syy-, seuraus-, standardiriski- ja kontrollikirjastot ja jota se katselee säännöllisesti sen ajantasaisuuden ja kattavuuden varmistamiseksi.

OP Ryhmän turvallisuuden ohjausta, vastuita, valvontaa ja kehittämistä hallitaan OP Osuuskunnan hallituksen hyväksymillä Yritysturvallisuusperiaatteilla, joka mahdollistaa ryhmätasoisien yhtenäisen turvallisuustyön. Periaatteet ja siitä johdetut ohjeet muodostavat yritysturvallisuuden johtamis- ja hallintamallin.

OP Ryhmässä kyberturvallisuutta johdetaan, valvotaan ja raportoidaan keskitetyllä kyberturvallisuuden hallintamallilla. Kyberturvallisuusorganisaatio antaa tarkemmat menettelytapa- ja toimintaohjeet ryhmän tietoturvallisuuden toimeenpanosta, varmistamisesta sekä mahdollisten tietoturvapoikkeamatilanteiden hallinnasta. Kyberturvallisuuden toimintaohjeet ovat linjauksia, jotka ohjaavat toimintaamme ja joita tulee noudattaa kaikessa tekemisessä, niin uusia järjestelmiä ja ratkaisuja kehitettäessä, kuin niitä hankittaessa. OP Ryhmän kyberturvallisuus vastaa näistä ohjeista tehtyjen poikkeuksien hallinnan prosessista sekä ohjeistuksesta.

Korkoriski

Vaikutus omaan pääomaan

		Vaikutus omaan pääomaan		
Tuhatta €	Riskiparametri	Muutos	31.12.2024	31.12.2023
Korkoriski	korko 1 %-yksikköä		-529,9	-2 494,0

Liite 24. Lähipiiritapahtumat

OPAn lähipiiri muodostuu emoyhtiö OP Osuuskunnasta ja OP Osuuskunta -konsernin tilinpäätökseen yhdistellyistä yhtiöistä, osakkuusyhtiöstä, johdon avainhenkilöistä ja näiden läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhteisöistä. Yhtiön johdon avainhenkilöihin luetaan toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä hallituksen jäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellään on yksin tai yhdessä toisen kanssa määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkesäätiö ja OP Ryhmän Henkilöstörahasto. Lähipiiri on määritelty IAS 24 -standardin mukaisesti.

Lähipiiritapahtumat koostuvat maksetuista palkoista ja palkkioista sekä tavanomaisista liiketapahtumista.

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa

Tuhatta €	31.12.2024		Muut
	OP Osuuskunta	OP Yrityspankki	
Varat			
Rahavarat		343 002	
Johdannaissopimukset		114 221	
Muut varat	40	1 654	

Tuhatta €	31.12.2024		Muut
	OP Osuuskunta	OP Yrityspankki	
Velat			
Velat jäsenluottolaitoksille			
Johdannaissopimukset		589 194	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		328 257	
Varaukset ja muut velat	52		25

Tuhatta €	1-12/2024		
	OP Osuuskunta	OP Yrityspankki	Muut
Korkotuotot		15 803	
Korkokulut		-78 217	-85
Osinkotuotot	2		
Palkkiokulut		-13	
Liiketoiminnan kulut	-2 435	-26	-2 684

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa, tuhatta €	31.12.2023		
	OP Osuuskunta	OP Yrityspankki	Muut
Varat			
Rahavarat		291 681	
Johdannaissopimukset		72 680	
Muut varat	40	808	17

Tuhatta €	31.12.2023		
	OP Osuuskunta	OP Yrityspankki	Muut
Velat			
Velat jäsenluottolaitoksille		2 012 380	
Johdannaissopimukset		854 869	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		310 641	4 382
Varaukset ja muut velat			276

Tuhatta €	1-12/2023		
	OP Osuuskunta	OP Yrityspankki	Muut
Korkotuotot		22 530	
Korkokulut		-107 609	-141
Osinkotuotot	2		
Palkkiokulut		-10	
Liiketoiminnan kulut	-2 087	-4	-3 077

OPAn kaikki johdannaissopimukset on tehty OP Yrityspankki Oyj:n kanssa. Tiedot johdannaissopimuksista on esitetty liitetiedoissa 3. Korkokate ja 13. Johdannaissopimukset.

Lähipiirin omistamat osakkeet

Emoyhtiö omistaa kaikki osakkeet, 76 592 kpl.

Johdon työsuhde-etuudet

Tilikauden aikana palkkaa on maksettu toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle. Hallitukselle ei ole maksettu palkkaa tai palkkioita. Johdon avainhenkilöille ei ole annettu luottoja, takauksia tai vakuuksia. Johdon avainhenkilöt eivät omista OP-Asuntoluottopankki Oyj:n osakkeita tai osakkeisiin oikeuttavia optio-oikeuksia. Johdon avainhenkilöillä ei ole lisäeläkejärjestelyä.

Johdon avainhenkilöille maksetut palkat ja palkkiot sekä luontoisedut olivat

Tuhatta €	2024	2023
Palkat ja palkkiot	234	225
Luontoisedut	1	1
Yhteensä	235	226

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden eläkekulut

Tuhatta €	2024	2023
Maksuperusteiset TyEL eläkekulut	59	57

Maksuperusteiset TyEL eläkekulut sisältävät työntekijän ja työnantajan osuudet. Hoitokustannusosa on lisätty eläkekuluihin 2024 alkaen.

Liite 25. Liiketoimet osuuspankkien kanssa

OPA ja osuuspankit yhdistellään OP Ryhmän tilinpäätökseen. OPAn ja osuuspankkien väliset liiketapahtumat liittyvät pääosin väliluottomalliin, josta kerrotaan tarkemmin liitteessä 11. Saamiset jäsenluottolaitoksilta.

Osuuspankit maksoivat OPAlle korkotuottoja 583 045 tuhatta euroa (467 781), OPA maksoi osuuspankeille palkkiokuluja 12 625 tuhatta euroa (19 138) ja muita kuluja 0 tuhatta euroa (1). OPAn taseella oli väliluottoja 14 954 957 tuhatta euroa (14 946 671) katsauskauden lopussa.

Marraskuussa OPA myi nimellisarvoltaan 1 825 miljoonan euron luottokannan takaisin 85 osuuspankille. Myynnistä kirjattiin 7,9 miljoonaa euroa myyntitappiota liiketoiminnan muihin kuluihin ja samalla tuloutui 5,0 miljoonaa euroa tuottoa korkokatteeseen, joka muodostuu suojauslaskennan erien purusta aiheutuneesta 7,7 miljoonan euron tuotosta ja lainan EIR-jaksotusten purusta aiheutuneesta 2,7 miljoonan euron kulusta. Lisäksi tuloutui 4,5 miljoonaa euroa myydyille luotoille kirjatusta odotettavissa olevasta luottotappiosta. Nettovaikutus liikevoittoon oli 1,7 miljoonaa euroa positiivinen. Aiemmin OPA on ostanut joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi merkittävät luotot osuuspankeista. Nykyään OPA toimii väliluottomallilla, jossa luotot merkitään joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi suoraan osuuspankkien taseista.

Liite 26. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, arvioidaan olevan OPAn vakavaraisuutta heikentävä vaikutus, mutta vakavaraisuus säilyy siitä huolimatta erittäin vahvalla tasolla. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2025 alkaen.

Tilinpäätöslausuma

Kansainvälisiä IFRS-tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittu tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön varoista, vastuista, taloudellisesta asemasta sekä voitosta.

Toimintakertomuksessa on todenmukaisen kuvan antava selostus yhtiön liiketoiminnan kehittymisestä ja tuloksesta sekä kuvaus merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muusta yhtiön tilasta.

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2025

Mikko Timonen	Sanna Eriksson
Hallituksen puheenjohtaja	Toimitusjohtaja

Satu Nurmi	Mari Heikkilä
Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 19. päivänä helmikuuta 2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Lauri Kallaskari
KHT

Tilintarkastuskertomus

OP-Asuntoluottopankki Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet OP-Asuntoluottopankki Oyj:n (y-tunnus 1614329-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, jotka sisältävät olennaisen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevan informaation ja muuta selittävää informaatiota.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

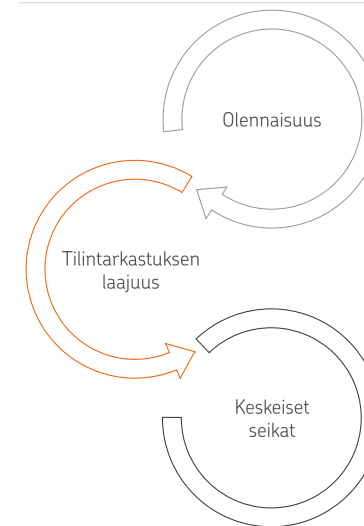
Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-

kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 7.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Tilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 15,4 miljoonaa, joka on noin 0,1 % taseen loppusummasta
- Tarkastuksen laajuus: tarkastus on kattanut OP-Asuntoluottopankki Oyj:n kaikki olennaiset liiketoiminnot
- Olemme päätyneet siihen, ettei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun tilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Tilinpäätökselle määritetty olennaisuus	€ 15,4 miljoonaa
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	Noin 0,1 % taseen loppusummasta
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi taseen loppusumman, koska käsityksemme mukaan tämä on asianmukainen vertailukohde arvioitaessa OP-Asuntoluottopankki Oyj:n taloudellista asemaa ja suoriutumista. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi noin 0,1 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksyttyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Olemme päätyneet siihen, ettei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme. Yhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisyyden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista

esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos

säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 2.4.2024 alkaen yhtäjaksoisesti yhden vuoden.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 19.2.2025

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Lauri Kallaskari

KHT